

371.202

๙๖๒๗

๙-๖

ปัญหาการปฏิบัติงานของนักวิชาการศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ
นาคะวันออกเฉียงเหนือ

ปริญญานิพนธ์

ของ

สุจินดิษฐ์ หลักคำ

๗

S 187314

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่

พฤษภาคม 2541

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

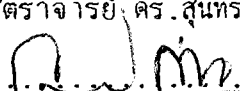
17 8.8.2541

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาใบปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอก
การศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

..... ประธาน

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุนทร รัตประรเทศ)

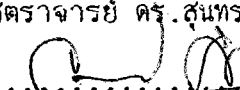
..... กรรมการ

(อาจารย์วรัทธรม ค้าพอ)

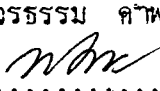
คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุนทร รัตประรเทศ)

..... กรรมการ

(อาจารย์วรัทธรม ค้าพอ)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิตร ทองขัน)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

วันที่...๖... เดือนพฤษภาคม... พ.ศ.2541

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงด้วยดี เพราะได้รับความอนุเคราะห์และความเมตตา
กรุณาจากท่านรองศาสตราจารย์ ดร.สุนทร โคตรบรรเทา ประธานคณะกรรมการควบคุมการ
ทำปริญญานิพนธ์ และท่านอาจารย์วรรณธรรม คำพอ กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้
คำปรึกษา แนะนำ และให้แนวคิดในการจัดทำ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ
โอกาสนี้ด้วย

ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิตร ทองชั้น กรรมการสอบปากเปล่า
ที่กรุณาให้ความเมตตากับผู้วิจัยตลอดมา และขอกราบขอบพระคุณบูรพาคุณาจารย์ภาควิชาการศึกษา
ผู้ใหญ่ทุกท่าน ที่ได้ให้ความรู้ ประสิทธิ์ประสาท และให้ความเมตตาแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด

ขอขอบคุณเพื่อนนักวิชาการศึกษา สำนักรงานศึกษานิเทศการอำเภอ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ทุกท่าน ที่ให้ความช่วยเหลือในการตอบแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้

คุณงามความดีและประโยชน์อันเกิดจากปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอบแต่ คุณพ่อบุญมี
หลักคำ และคุณแม่เลี้ยงม หลักคำ ซึ่งเป็นผู้ให้ชีวิตแก่ผู้วิจัย และผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่ไม่ได้เอ่ยนาม
ในที่นี้

สุจินดิษฐ์ หลักคำ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	3
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	4
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	4
คานิยามศัพท์เฉพาะ	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
หน้าที่และความรับผิดชอบของนักวิชาการศึกษา	7
มาตรฐานกำหนดตำแหน่งสายงานวิชาการ	8
งานแผนงานและพัฒนาชนบท	12
งานส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	16
อำนาจหน้าที่ของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ	22
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	24
สมมติฐานในการวิจัย	29
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	30
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	30
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	31
การเก็บรวบรวมข้อมูล	32
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล	32
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	33

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	37
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	37
การวิเคราะห์ข้อมูล	38
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	63
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	63
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	63
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	64
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	65
การเก็บรวบรวมข้อมูล	65
การวิเคราะห์ข้อมูล	65
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	66
อภิปรายผล	70
ข้อเสนอแนะ	73
บรรณานุกรม	74
ภาคผนวก	78
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถาม	79
หนังสือขอความอนุเคราะห์	79
ภาคผนวก ข แบบสอบถามสำหรับการวิจัย	82
ภาคผนวก ค รายชื่อจังหวัดและอำเภอที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง	89
ประวัติย่อของผู้วิจัย	99

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	จำนวนและร้อยละของสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง	39
2	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการปฏิบัติงานของนักวิชาการ ศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยรวม และเป็นรายด้าน	41
3	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการปฏิบัติงานของนักวิชาการ ศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านงาน แผนงานและพัฒนาชนบท	42
4	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการปฏิบัติงานของนักวิชาการ ศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านงาน ส่งเสริมการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม	44
5	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการปฏิบัติงานของนักวิชาการ ศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน ตามอายุ	46
6	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการปฏิบัติงานของนักวิชาการ ศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน ตามระดับการศึกษา	47
7	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการปฏิบัติงานของนักวิชาการ ศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน ตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน	48
8	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการปฏิบัติงานของนักวิชาการ ศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน ตามตำแหน่งก่อนดำรงตำแหน่งนักวิชาการศึกษา	50

9	เปรียบเทียบปัญหาการปฏิบัติงานของนักวิชาการศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการ อำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นรายด้าน จําแนกตามอายุ	52
10	เปรียบเทียบปัญหาการปฏิบัติงานของนักวิชาการศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการ อำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นรายด้าน จําแนกตามระดับการศึกษา	54
11	เปรียบเทียบปัญหาการปฏิบัติงานของนักวิชาการศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการ อำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นรายด้าน จําแนกตามประสบการณ์ใน การปฏิบัติงาน	55
12	เปรียบเทียบปัญหาการปฏิบัติงานของนักวิชาการศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการ อำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นรายด้าน จําแนกตามตำแหน่งก่อน ดำรงตำแหน่งนักวิชาการศึกษา	57
13	ปัญหาในการปฏิบัติงานตามความคิดเห็นของนักวิชาการศึกษา สังกัดสำนักงาน ศึกษาธิการอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านงานแผนงานและพัฒนาชนบท	59
14	ปัญหาในการปฏิบัติงานตามความคิดเห็นของนักวิชาการศึกษา สังกัดสำนักงาน ศึกษาธิการอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านงานส่งเสริมการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม	60
15	ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานตามความคิดเห็นของนักวิชาการศึกษา สังกัดสำนัก งานศึกษาธิการอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านงานแผนงานและพัฒนา ชนบท	61
16	ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานตามความคิดเห็นของนักวิชาการศึกษา สังกัดสำนัก งานศึกษาธิการอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านงานส่งเสริมการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม	62

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

กระทรวงศึกษาธิการ เป็นหน่วยงานของรัฐที่มีบทบาทหน้าที่และภารกิจในการจัดการศึกษา การศาสนา และศิลปวัฒนธรรม กระทรวงศึกษาธิการมีส่วนราชการในสังกัดทั้งสิ้น 15 กรม ได้แก่ สำนักงานปลัดกระทรวง สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กรมสามัญศึกษา สำนักงานสภาพัฒนาการศรัทธา กรมการศาสนา กรมศิลปากร สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กรมอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กรมวิชาการ กรมการศึกษานอกโรงเรียน สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู กรมพลศึกษา สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา และราชบัณฑิตยสถาน โดยมีสำนักงานปลัดกระทรวง ทำหน้าที่ประสาน กำกับ และเร่งรัดการปฏิบัติงานของกรมต่าง ๆ ให้เป็นไปตามนโยบาย แนวทาง และแผนปฏิบัติราชการของกระทรวง

ภารกิจของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ มีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดบทบาทหน้าที่ให้สำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ซึ่งเป็นหน่วยงานตัวแทนกระทรวงศึกษาธิการ ในส่วนภูมิภาคระดับอำเภอ มีศึกษาธิการอำเภอเป็นหัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอ ทำหน้าที่ช่วยเหลือนายอำเภอในงานอันเป็นหน้าที่ของกระทรวงศึกษาธิการที่ต้องปฏิบัติในเขตอำเภอ (บรรจง ชูสกุลชาติ, 2532 : 1)

กระทรวงศึกษาธิการ ได้มีคำสั่งให้ศึกษาธิการอำเภอเป็นผู้แทนกระทรวงปฏิบัติหน้าที่ช่วยเหลือนายอำเภอภายใต้กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินให้มีอำนาจตามกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่งของผู้บังคับบัญชา และคณะรัฐมนตรี เพื่อให้การจัดการศึกษาภายในอำเภอดำเนินไปด้วยดีและมีประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, คำสั่งที่ ศธ. 687/2519

เรื่องอำนาจหน้าที่และแนวปฏิบัติราชการของศึกษาธิการจังหวัดและศึกษาธิการอำเภอ ลงวันที่ 7 ธันวาคม 2519) นอกจากนี้ได้กำหนดขอบข่ายในการทำงานของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ให้ปฏิบัติงานในลักษณะ 3 ศูนย์ คือ ศูนย์ข้อมูลสถิติและวางแผน ศูนย์บริการและประสานงาน และศูนย์ติดตามและประเมินผล ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2527 เป็นต้นมา โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะพัฒนาสำนักงานศึกษาธิการอำเภอให้ไปสู่การปฏิบัติงานองค์กรกลางทางการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมในอำเภอ (บรรจง ชูสกุลชาติ. 2532 : 3 - 5)

สำนักงานศึกษาธิการอำเภอทั่วไป ได้แบ่งงานภายในออกเป็น 3 งาน คือ งานบริหารทั่วไป งานแผนงานและพัฒนาชนบท และงานส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยปีการศึกษา 2531 กำหนดตำแหน่งนักวิชาการศึกษา สำนักงานศึกษาธิการเขต และสำนักงานศึกษาธิการอำเภอทุกแห่งทั่วประเทศ

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2533 : 137 - 138) ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ การปฏิบัติงานของนักวิชาการศึกษา สำนักงานศึกษาธิการอำเภอไว้ 2 งาน คือ

1. งานแผนงานและพัฒนาชนบท มีนักวิชาการศึกษาเป็นหัวหน้างานและรับผิดชอบโดยปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับบุคคล หน่วยงาน สถานศึกษา ทั้งภาครัฐและเอกชน ซึ่งประกอบด้วยงานต่าง ๆ คือ การวางแผน การศึกษา การรวบรวมข้อมูลสารสนเทศ การตรวจติดตามประเมินผล และการประสานงาน

2. งานส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มีนักวิชาการศึกษาเป็นหัวหน้างานรับผิดชอบ โดยปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับบุคคล หน่วยงาน สถานศึกษา ทั้งภาครัฐและเอกชน ประกอบด้วยงานต่าง ๆ คือ การส่งเสริมการศึกษา การส่งเสริมศาสนาและวัฒนธรรม และการส่งเสริมพลศึกษา ลูกเสือ เนตรนารี และยุวภาษา

งานวิชาการในหน้าที่และความรับผิดชอบของนักวิชาการศึกษาดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่า แตกต่างจากงานวิชาการของสถานศึกษาหรือโรงเรียนทั่วไป เพราะงานวิชาการและกิจกรรมการศึกษาของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ นอกจากจะเกี่ยวข้องกับงานวิชาการด้านการศึกษาของโรงเรียนบางส่วนแล้ว ยังรวมถึงงานวิชาการด้านส่งเสริมศาสนา การ

วัฒนธรรม และงานพัฒนาชนบทอีกด้วย กรม สดุดประเสริฐ (2535 : 3) ให้ข้อคิดเห็นไว้ว่า อาชีพเป็นนักวิชาการศึกษานั้นคล้าย ๆ กับอาชีพครูจะเน้นหนักในเรื่องการสอน แต่อาชีพนักวิชาการศึกษา มีการสอนโดยตรงจึงจำเป็นต้องเป็นผู้รู้ที่กว้างไกลรู้อย่างลึกซึ้งทั้งด้านทฤษฎีและปฏิบัติ โดยเฉพาะความรู้ทางด้านเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่มีสมรรถนะสูง จะทำให้เกิดการได้มาซึ่งข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องรวดเร็ว และทำให้เป็นผู้ที่ทันสมัย รู้ทันโลก ทันเหตุการณ์

อย่างไรก็ดี นักวิชาการศึกษาเป็นข้าราชการที่รับโอนมาจากครูผู้สอนและข้าราชการตำแหน่งอื่น ๆ ซึ่งอาจจะไม่ได้มีความรู้ความสามารถที่ตรงกับงานในบทบาทหน้าที่ของนักวิชาการศึกษา จึงน่าจะมีปัญหาในการปฏิบัติงานค่อนข้างมาก โดยเฉพาะในระยะเริ่มแรกนี้

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัญหาในการปฏิบัติงานของนักวิชาการศึกษา สำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อหาผลการวิจัยเสนอเป็นแนวทางในการปรับปรุงสภาพการปฏิบัติงานของนักวิชาการศึกษา ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาปัญหาในการปฏิบัติงานของนักวิชาการศึกษา สำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ใน 2 งาน ได้แก่ งานแผนงานและพัฒนาชนบท และงานส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
2. เพื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติงานของนักวิชาการศึกษา สำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทั้ง 2 งาน โดยจำแนกตามตัวแปรอายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และตำแหน่งก่อนดำรงตำแหน่งนักวิชาการศึกษา
3. เพื่อรวบรวมปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของนักวิชาการศึกษา สำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ทำให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานของนักวิชาการศึกษา สำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ภาควัดวันออกเฉียงเหนือ
2. ทำให้ได้ข้อมูลพื้นฐานสำหรับสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในการวางแผน แก้ไขปัญหาการปฏิบัติงานของนักวิชาการศึกษา
3. ทำให้ได้แนวทางในการพัฒนาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของนักวิชาการศึกษา ทั้ง 2 งาน คือ งานแผนงานและพัฒนาชนบท กับงานส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ขอบเขตของเนื้อหา เพื่อศึกษาปัญหาในการปฏิบัติงานของนักวิชาการศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่ในงานแผนงานและพัฒนาชนบท และงานส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ภาควัดวันออกเฉียงเหนือ
2. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ นักวิชาการศึกษาที่ปฏิบัติงานแผนงานและพัฒนาชนบท และงานส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ภาควัดวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 411 คน
3. กลุ่มตัวอย่าง
 - 3.1 ประชากร ได้แก่ นักวิชาการศึกษา สำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ภาควัดวันออกเฉียงเหนือ 19 จังหวัด จำนวน 411 คน
 - 4.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักวิชาการศึกษา สำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ภาควัดวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 211 คน ซึ่งได้มาโดยวิธี เครจซี่ และมอร์แกน และการสุ่มแบบหลายขั้นตอน และอย่างง่าย

4. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

4.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ สถานภาพของนักวิชาการศึกษาที่ปฏิบัติงานในสำนักงาน
ศึกษาธิการอำเภอ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

4.1.1 อายุ จำแนกเป็น

- 1) ต่ำกว่า 30 ปี
- 2) 31 – 40 ปี
- 3) 41 ปีขึ้นไป

4.1.2 ระดับการศึกษา

- 1) ปริญญาตรี
- 2) ปริญญาโท

4.1.3 ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งนักวิชาการศึกษา

- 1) ต่ำกว่า 5 ปี
- 2) 6 – 10 ปี
- 3) 11 ปีขึ้นไป

4.1.4 ตำแหน่งก่อนเข้าสู่ตำแหน่งนักวิชาการศึกษา

- 1) ศึกษานิเทศก์
- 2) ข้าราชการครู
- 3) ข้าราชการพลเรือน

4.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ปัญหาในการปฏิบัติงานของนักวิชาการศึกษา สำนักงาน
ศึกษาธิการอำเภอ 2 งาน

4.2.1 งานแผนงานและพัฒนาชนบท

4.2.2 งานส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

คานิยามศัพท์เฉพาะ

1. การปฏิบัติงาน หมายถึง การกำหนดงานตามแผนงานและพัฒนาชนบท และงานส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม อย่างมีระบบ แบบแผน เพื่อให้งานที่รับผิดชอบบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้

2. ปัญหาในการปฏิบัติงาน หมายถึง ข้อขัดข้องที่ทำให้การดำเนินงานอย่างมีระบบระเบียบแบบแผน เพื่อให้หน้าที่รับผิดชอบไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และก่อให้เกิดอุปสรรคในการปฏิบัติงานของนักวิชาการศึกษา ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 งาน ได้แก่

2.1 งานแผนงานและพัฒนาชนบท หมายถึง งานที่ปฏิบัติเกี่ยวกับงานข้อมูลสารสนเทศ งานแผนงาน โครงการ งานติดตาม ประเมินผล งานพัฒนาชนบท และงานกิจการพิเศษ

2.2 งานส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม หมายถึง งานที่ปฏิบัติเกี่ยวกับการส่งเสริม สนับสนุน และการดำเนินงานด้านการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม รวมทั้งการประสานงาน การใช้ทรัพยากรของรัฐและเอกชน เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม

3. นักวิชาการศึกษา สำนักงานศึกษาธิการอำเภอ หมายถึง บุคคลซึ่งได้รับแต่งตั้งจากสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการให้ดำรงตำแหน่งนักวิชาการศึกษา ปฏิบัติงาน ณ สำนักงานศึกษาธิการอำเภอทั่วประเทศ โดยปฏิบัติงานใน 2 งาน คือ งานแผนงานและพัฒนาชนบท กับงานส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เพื่อให้การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้บรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาเนื้อหาของเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยนำเสนอตามลำดับดังนี้

1. หน้าที่และความรับผิดชอบของนักวิชาการศึกษา
 - 1.1 งานแผนงานและพัฒนาชนบท
 - 1.2 งานส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
2. อำนาจหน้าที่ของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 3.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 3.2 งานวิจัยต่างประเทศ
4. สมมติฐานในการวิจัย

หน้าที่และความรับผิดชอบของนักวิชาการศึกษา

นักวิชาการศึกษาเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปฏิบัติงาน ณ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด หรือสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ตำแหน่งนักวิชาการศึกษาแตกต่างจากตำแหน่งทางวิชาการ (ทิพาวดี เมฆสวรรค์. 2530 : 10) กล่าวคือตำแหน่งนักวิชาการศึกษาเป็นตำแหน่งในสายงานที่บรรจุผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า ขึ้นไป ซึ่งอาจเป็นตำแหน่งนักวิชาการศึกษาระดับควบ 3-5 หรือเป็นตำแหน่งหัวหน้าหรือรองหัวหน้าหน่วยงานระดับต่าง ๆ เช่น หัวหน้างาน หัวหน้าฝ่าย หัวหน้ากอง ผู้อำนวยการกอง เป็นต้น ซึ่งตำแหน่งเหล่านี้จะไม่กำหนดไว้ว่า ต้องมีความชำนาญ ความเชี่ยวชาญ ความรู้ ความสามารถ และความชำนาญอย่างสูงเฉพาะบุคคลเหมือนตำแหน่งทางวิชาการ

ลักษณะงานโดยทั่วไปของนักวิชาการศึกษาตามมาตรฐานการกำหนดตำแหน่งที่สำนักงาน ก.พ.ได้กำหนดไว้ เมื่อวันที่ 9 กันยายน 2518 แก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่ 1 เมื่อ 1 กรกฎาคม 2522 คือ (พิมพ์ ภาสขชา. 2533 : 17) สายงานนี้คลุมถึงตำแหน่งต่าง ๆ ที่ปฏิบัติงานทางวิชาการ ศึกษาซึ่งมีลักษณะงานที่ปฏิบัติเกี่ยวกับการวิเคราะห์ วิจัย และพัฒนาหลักสูตร แบบเรียนทุกระดับที่ อยู่ในความควบคุมของทางราชการ ปรับปรุงมาตรฐานของสถานศึกษาและอาชีพ การจัดและควบคุม พิพิธภัณฑสถาน การบริการและส่งเสริมการศึกษา โดยใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา การจัดเก็บ และวิเคราะห์ข้อมูลสถิติทางการศึกษา การวางแผนการศึกษา การวิจัยทางการศึกษา การส่งเสริม และเผยแพร่การศึกษา เป็นต้น และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง มีชื่อและระดับตำแหน่งตั้งแต่นักวิชา การศึกษา 3 ระดับ 3 ถึงตำแหน่งนักวิชาการศึกษา 10 ระดับ 10 ซึ่งมีลักษณะงานที่ปฏิบัติ หน้าที่ และความรับผิดชอบ ตลอดจนคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่ง และความรู้ความสามารถที่ต้องการแตกต่างกันไปตามตำแหน่งและระดับ

มาตรฐานการกำหนดตำแหน่งสายงานวิชาการ

ตามมาตรฐานการกำหนดตำแหน่งนักวิชาการศึกษา 3-6 ได้กำหนดเกี่ยวกับลักษณะงาน ที่ปฏิบัติ และความรู้ความสามารถที่ต้องการตามระดับตำแหน่งดังนี้ (สำนักงาน ก.พ. 2531 : 3 - 8)

1. นักวิชาการศึกษาระดับ 3 มีลักษณะงานที่ปฏิบัติและความรู้ความสามารถที่ต้องการ ดังนี้

1.1 ลักษณะงานที่ปฏิบัติ เป็นเจ้าหน้าที่ชั้นต้น ทำหน้าที่ดังต่อไปนี้

1.1.1 ช่วยศึกษาวิเคราะห์เกี่ยวกับการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ

หลักสูตร แบบเรียน การเทียบความรู้ การจัดพิพิธภัณฑสถานศึกษา

1.1.2 การจัดบริการส่งเสริมการศึกษา โดยใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา

ซึ่งได้แก่ การรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการกำลังคน หลักสูตร แบบเรียน ความรู้พื้นฐาน

เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์พื้นฐาน ศิลปวัฒนธรรม ตลอดจนความต้องการด้านการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา

1.1.3 จัดประชุมอบรม และสัมมนาเกี่ยวกับการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ เผยแพร่การศึกษา เช่น ออกรายการทางวิทยุ โทรทัศน์ การเขียนบทความ จัดทวารสาร หรือเอกสารอื่น ๆ เป็นต้น

1.2 ความรู้ความสามารถที่ต้องการ มีดังนี้

1.2.1 มีความรู้ในวิชาการศึกษาอย่างเหมาะสมแก่การปฏิบัติงานในหน้าที่

1.2.2 มีความรู้ความเข้าใจในกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน และกฎหมาย กฎ ระเบียบ และข้อบังคับอื่นที่ใช้ในการปฏิบัติงานในหน้าที่

1.2.3 มีความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเหตุการณ์ปัจจุบันในด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งของประเทศไทย

1.2.4 มีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอย่างเหมาะสมแก่การปฏิบัติงานในหน้าที่

1.2.5 มีความสามารถในการศึกษาหาข้อมูล วิเคราะห์ปัญหาและสรุปเหตุผล

2. นักวิชาการศึกษาระดับ 4 มีลักษณะงานที่ปฏิบัติและความรู้ความสามารถที่ต้องการ ดังนี้

2.1 ลักษณะงานที่ปฏิบัติ ปฏิบัติงานที่ค่อนข้างยากมากเกี่ยวกับงานวิชาการศึกษาดังนี้

2.1.1 รับผิดชอบหน้าที่อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ดังต่อไปนี้

2.1.1.1 ศึกษา วิเคราะห์เรื่องการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ หลักสูตร แบบเรียน เทียบความรู้ จัดพิพิธภัณฑ์การศึกษา บริการและส่งเสริมการศึกษา โดยใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา

2.1.1.2 ให้ความแนะนำปรึกษา นักเรียน และประชาชนทั่วไป เกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพ

2.1.1.3 สํารวจรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษา
และอาชีพ

2.1.1.4 ศึกษาวิเคราะห์และจัดทำหลักสูตร ทดลองใช้หลักสูตร
ตลอดจนปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยอยู่เสมอ

2.1.1.5 สํารวจ วิเคราะห์แบบเรียน การใช้แบบเรียน
ตลอดจนการจัดให้มีการพัฒนาและเรียบเรียงแบบเรียน

2.1.1.6 จัดทำมาตรฐานสถานศึกษา ติดต่อขอความช่วยเหลือ
จากต่างประเทศทางการศึกษา

2.1.1.7 ศึกษาวิเคราะห์การจัดทำพิพิธภัณฑ์ทางการศึกษา

2.1.1.8 ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ทําความเห็นสรุปรายงาน
และเสนอแนะเกี่ยวกับวิชาการศึกษา

2.1.1.9 ส่งเสริมการวิจัยการศึกษา สํารวจ เก็บรวบรวม
และวิเคราะห์ข้อมูลทางการศึกษา

2.1.1.10 จัดประชุม อบรม และสัมมนาเกี่ยวกับการแนะแนว
การศึกษาและอาชีพ เป็นต้น

2.1.1.11 ให้ความปรึกษาแนะนำ ปรับปรุงแก้ไข ตอบปัญหาและ
ชี้แจงเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับงานในหน้าที่ และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

2.2 ความรู้ความสามารถที่ต้องการ มีดังนี้

2.2.1 มีความรู้ในวิชาการศึกษาอย่างเหมาะสมแก่การปฏิบัติงานในหน้าที่

2.2.2 มีความรู้ความเข้าใจในกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน
กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน และกฎหมาย กฎ ระเบียบ และข้อบังคับอื่นที่เข้า
การปฏิบัติงานในหน้าที่

2.2.3 มีความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเหตุการณ์ปัจจุบันในด้านการเมือง เศรษฐกิจ
และสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งของประเทศไทย

2.2.4 มีความรู้ความสามารถในการศึกษาหาข้อมูล วิเคราะห์ปัญหาและสรุปเหตุผล

2.2.5 มีความรู้ความเข้าใจในนโยบายและแผนงานด้านต่าง ๆ ของส่วนราชการที่สังกัด

2.2.6 มีความสามารถในการติดต่อประสานงาน

3. นักวิชาการศึกษาระดับ 5 มีลักษณะงานที่ปฏิบัติและความรู้ความสามารถที่ต้องการดังนี้

3.1 ลักษณะงานที่ปฏิบัติ ปฏิบัติงานที่ยากมากเกี่ยวกับงานวิชาการศึกษา โดยปฏิบัติหน้าที่อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ดังต่อไปนี้

3.1.1 แนะนำการศึกษาและอาชีพ

3.1.2 สืบค้นและรวบรวมข้อมูล

3.1.3 ให้ความปรึกษาและอบรมสัมมนาเกี่ยวกับการแนะนำการศึกษาและอาชีพ

3.1.4 ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย พัฒนาหนังสือและแบบเรียน

3.1.5 จัดพิพิธภัณฑ์ทางการศึกษา

3.1.6 จัดทำมาตรฐานสถานศึกษา

3.1.7 จัดบริการส่งเสริมการศึกษา โดยใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา

3.1.8 ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ทำความเห็นสรุปรายงานและเสนอแนะเกี่ยวกับการศึกษาและส่งเสริมการวิจัยทางการศึกษา

3.1.9 วางโครงการ สืบค้น เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลและสถิติทางการศึกษา

3.1.10 ศึกษาและให้ความปรึกษาแนะนำการปฏิบัติงานแก่เจ้าหน้าที่ระดับรองลงมา

3.1.11 ตอบปัญหาและชี้แจงเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับงานหน้าที่

3.1.12 ปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

3.1.13 ติดต่อประสานงาน วางแผน มอบหมายงาน ควบคุม ตรวจสอบ

าให้คาปรึกษา แนะนำ ปรับปรุงแก้ไข ติดตาม ประเมินผล

3.1.14 แก้ปัญหาข้อข้องใจในการปฏิบัติงานในหน่วยงานที่รับผิดชอบด้วย

3.1.15 ช่วยหัวหน้าหน่วยงานปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย

3.2 ความรู้ความสามารถที่ต้องการ มีดังนี้

3.2.1 มีความรู้ในวิชาการศึกษาอย่างเหมาะสมแก่การปฏิบัติงานในหน้าที่

3.2.2 มีความรู้ความเข้าใจในกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน
กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน และกฎหมาย กฎ ระเบียบ และข้อบังคับอื่นที่เข้าใน
การปฏิบัติงานในหน้าที่

3.2.3 มีความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเหตุการณ์ปัจจุบันในด้านการเมือง เศรษฐกิจ
และสังคม รดยเฉพาะอย่างยิ่งของประเทศไทย

3.2.4 มีความรู้ความสามารถในการศึกษาหาข้อมูล วิเคราะห์ปัญหาและ
สรุปเหตุผล

3.2.5 มีความรู้ความเข้าใจในนโยบายและแผนงานด้านต่าง ๆ ของ
ส่วนราชการที่สังกัด

3.2.6 มีความสามารถในการติดต่อประสานงาน

3.2.7 มีความสามารถในการบริหารงานและจัดระบบงาน

3.2.8 มีความสามารถในการริเริ่ม ปรับปรุงนโยบายและแผนงาน

ส่วนสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (ม.ป.ป. : 145 - 149) แผนอัตราค่าจ้าง
3 ปี รอบที่ 3 (ปีงบประมาณ 2536-2538) ได้กำหนดขอบข่ายงานวิชาการที่สำนักงานศึกษา
ธิการอาเภอต้องปฏิบัติและรับผิดชอบตามโครงสร้างการบริหารงานไว้ดังนี้

1. งานแผนงานและพัฒนาชนบท มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานดังนี้

1.1 งานข้อมูลและสารสนเทศ ได้แก่

1.1.1 งานสำรวจ รวบรวม และจัดเก็บข้อมูลสถิติทางการศึกษา การ
ศาสนา และการวัฒนธรรม

1.1.2 งานจัดระเบียบข้อมูลเป็นหมวดหมู่

1.1.3 งานประมวลผล วิเคราะห์ข้อมูล และจัดทำดัชนีทางการศึกษา

การศาสนา และการวัฒนธรรม

1.1.4 การนำเสนอข้อมูล สารสนเทศ

1.1.5 งานศึกษา วิเคราะห์สภาพการศึกษา การศาสนา และการ

วัฒนธรรมในอำเภอ

1.2 งานแผนงานโครงการ ได้แก่

1.2.1 การวิเคราะห์นโยบายและแผนงาน/โครงการ

1.2.2 งานแผนพัฒนาการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมประจำปี

ของอำเภอ

1.2.3 งานแผนปฏิบัติการประจำปี ด้านการศึกษา การศาสนา และการ

วัฒนธรรมของอำเภอ/ตำบล

1.2.4 งานปฏิบัติตามแผนงาน โครงการประจำปี

1.2.5 งานการปฏิบัติตามแนวปฏิบัติงานของสถานศึกษา

1.2.6 งานวิเคราะห์ความก้าวหน้า ปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงาน

ตามนโยบายแผนงานและโครงการ

1.2.7 แผนบริหารงบประมาณประจำปีของอำเภอ

1.2.8 งานเสนอของบประมาณประจำปี

1.2.9 งานรายงานความก้าวหน้า ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ

แนวทางแก้ไข

1.2.10 การประเมินและรายงานผลกระทบของการดำเนินงานตาม

แผนงาน/โครงการ

1.3 งานพัฒนาชนบท ได้แก่

1.3.1 งานสำรวจ รวบรวม ศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทราบปัญหาและ

ความต้องการในการพัฒนาชนบทของประชาชน

- 1.3.2 งานการให้บริการข้อมูลและข่าวสารแก่ประชาชนในชนบท
- 1.3.3 งานประสานการปฏิบัติตามแผนพัฒนาชนบทในระดับตำบลและหมู่บ้าน
- 1.3.4 งานสนับสนุนการตรวจสอบความเป็นไปได้ของแผนพัฒนาชนบทแก่

สภาตำบล

- 1.3.5 งานประสานและสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาชนบทแก่สภาตำบล
- 1.3.6 งานสนับสนุนงานวิชาการและอุปกรณ์ที่จำเป็นในการดำเนินงาน

พัฒนาชนบทแก่สภาตำบล

- 1.3.7 งานประสานและสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาชนบทแก่สภาตำบล
- 1.3.8 งานสนับสนุนงานวิชาการและอุปกรณ์ที่จำเป็นในการดำเนินงาน

พัฒนาชนบทแก่สภาตำบล

- 1.3.9 งานติดตามประเมินผลและรายงานผลการพัฒนาชนบทในระดับ

ตำบลและหมู่บ้าน

- 1.3.10 งานกิจกรรมให้ความรู้ ทักษะ และประสบการณ์พื้นฐานทางอาชีพ

แก่ประชาชนในชนบท

- 1.3.11 งานแผนพัฒนากีฬาอำเภอ
- 1.3.12 งานจัดกิจกรรมการกีฬาและนันทนาการแก่ประชาชนในชนบท
- 1.3.13 งานจัดกิจกรรมส่งเสริม เผยแพร่ และอนุรักษ์ศิลปะและวัฒนธรรม

ในอำเภอ

- 1.3.14 งานจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้พื้นฐานแก่ประชาชนในชนบท
- 1.3.15 งานจัดกิจกรรมสนับสนุนการปฏิบัติงานของฝ่ายสังคม การศึกษา

การศาสนา และการวัฒนธรรมในคณะกรรมการสภาตำบลและคณะกรรมการหมู่บ้าน

- 1.3.16 งานจัดตั้งกลุ่มสนับสนุนการพัฒนางานการศึกษา การศาสนา และ

การวัฒนธรรมในชนบท

1.4 งานกิจการพิเศษ ได้แก่

- 1.4.1 งานการศึกษาเพื่อความมั่นคงของชาติ (สศม.ศธ.)
- 1.4.2 งานป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา (บปส.ศธ.)
- 1.4.3 งานป้องกันและแก้ไขปัญหาคาการก่อความไม่สงบในสถานศึกษา

(นปค.ศธ.)

- 1.4.4 การป้องกันชายแดน (ปชด.)
- 1.4.5 งานศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.)
- 1.4.6 งานอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง (อพป.ศธ.)
- 1.4.7 งานโครงการพระราชดำริ
- 1.4.8 งานขยายโอกาสทางการศึกษาทุกระดับทั่วประเทศ
- 1.4.9 งานเตรียมพื้นฐานอาชีพแก่นักเรียนนักศึกษาทุกระดับ
- 1.4.10 งานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และวินัยของเยาวชน ประชาชน

และข้าราชการ

- 1.4.11 งานติดตามผลการปฏิบัติงานตามนโยบายเร่งด่วนจากกรมพลศึกษา
- 1.4.12 งานติดตามผลการปฏิบัติงานตามโครงการพิเศษของกระทรวง

ศึกษาธิการ

- 1.4.13 งานยกย่องเชิดชูเกียรติหน่วยงาน สถานศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาที่มีผลงานดีเด่น

การศึกษาที่มีผลงานดีเด่น

- 1.4.14 งานส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ
- 1.4.15 งานประสานการรับนักเรียน นักศึกษาทุกระดับ ทุกประเภท
- 1.4.16 งานป้องกันอุบัติเหตุ
- 1.4.17 งานคุ้มครองผู้บริโภค
- 1.4.18 งานส่งเสริมการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม แก่ชาวเขา

และชนกลุ่มน้อย

- 1.4.19 งานพัฒนาพื้นที่เฉพาะ เช่น การพัฒนาชายฝั่งด้านตะวันออก

1.4.20 งานคัดเลือกโรงเรียนและนักเรียนเพื่อรับรางวัลพระราชทาน

1.4.21 งานการปฎิรูปการศึกษา

1.4.22 งานกิจกรรมพิเศษอื่น ๆ ที่จังหวัดมอบหมาย

2. งานส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มีหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการและ

ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานด้านการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม โดยรับผิดชอบ
ปฏิบัติงานดังนี้

2.1 งานส่งเสริมการศึกษา ได้แก่

2.1.1 งานส่งเสริมการศึกษาผู้ยากไร้ก่อนวัยเรียน

2.1.2 งานส่งเสริมการจัดการศึกษาพิเศษ

2.1.3 งานส่งเสริมการศึกษาสงเคราะห์

2.1.4 งานประสานการจัดการศึกษาระหว่างการศึกษาในระบบโรงเรียน

กับการศึกษานอกระบบโรงเรียน

2.1.5 งานประสานการจัดการศึกษาระหว่างสถานศึกษาของรัฐและ เอกชน

2.1.6 งานส่งเสริมการขยายโอกาสทางการศึกษา

2.1.7 งานประสานการจัดตั้งโรงเรียนมัธยมศึกษาใหม่ (รัฐบาล)

2.1.8 งานประสานการจัดที่พักและหาทุนการศึกษาแก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

2.1.9 งานประสานการผลิตกำลังคนในสาขาที่ขาดแคลนและจำเป็นต่อการ

พัฒนา

2.1.10 งานประสานการฝึกอบรมอาชีพพระยาศัสน์และหลักสูตรเคลื่อนที่

2.1.11 งานส่งเสริมการจัดการศึกษานอกโรงเรียน

2.1.12 งานส่งเสริมแหล่งพัฒนาความรู้และข่าวสารข้อมูล

2.1.13 งานขอจัดตั้งโรงเรียนเอกชน

2.1.14 งานรื้อถอนกิจการโรงเรียนเอกชน

2.1.15 งานขอเลิกกิจการโรงเรียนเอกชน

ไว้เดิม

2.1.16 งานขออนุญาตเปลี่ยนแปลงกิจการโรงเรียนที่ต่างไปจากที่ได้รับอนุญาต

เอกชน

2.1.17 งานขออนุญาตเป็นผู้รับใบอนุญาตผู้จัดการ ครูใหญ่ และครูโรงเรียน

โรงเรียนเอกชน

2.1.18 งานขออนุญาตถอนการเป็นผู้รับใบอนุญาต ผู้จัดการ ครูใหญ่ และครู

2.1.19 งานขออนุญาตเปลี่ยนแปลงกรณีต่าง ๆ เกี่ยวกับครูโรงเรียนเอกชน

2.1.20 งานจัดทำรายงานโรงเรียนเอกชนประจำปีเดือน

2.1.21 งานเกี่ยวกับกรณีพิพาทต่าง ๆ ของโรงเรียนเอกชน

2.1.22 งานควบคุมและการลงโทษกรณีฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามระเบียบฯ

2.1.23 งานคุ้มครองการทำงานของครูใหญ่และครูโรงเรียนเอกชน

2.1.24 งานส่งเสริมการขยายอนุบาลศึกษาภาคเอกชน

2.1.25 งานส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารงานในสถานศึกษาเอกชน

2.1.26 งานส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนเอกชน

2.1.27 งานวิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพการศึกษา กับเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

2.1.28 งานเสริมสร้างการจัดการศึกษาให้ได้เกณฑ์มาตรฐาน

2.1.29 งานแจ้งเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาของจังหวัด

2.1.30 งานประเมินคุณภาพการศึกษา

2.1.31 งานนิเทศการบริหารการศึกษา

2.1.32 งานแนะแนวการศึกษาและอาชีพ

2.1.33 งานประเมินมาตรฐานการบริหารงานของสำนักงานศึกษาธิการ

อำเภอ

2.1.34 งานออกประกาศนียบัตร

2.1.35 งานตรวจสอบคุณภาพและออกใบรับรองคุณภาพ

2.1.36 งานส่งเสริมการใช้หลักสูตรและแบบเรียน

2.1.37 งานสนับสนุนการจัดหาสถานประกอบการสำหรับนักเรียนนักศึกษา

ฝึกงาน

2.2 งานส่งเสริมการกีฬา ลูกเสือ ยุวกาชาด และลูกเสือชาวบ้าน ได้แก่

- 2.2.1 งานจัดการแข่งขันกีฬานักเรียน นักศึกษา ประจำปี
- 2.2.2 การแข่งขันกีฬานักเรียนอายุไม่เกิน 18 ปี
- 2.2.3 การร่วมแข่งขันกีฬาเยาวชนแห่งชาติ
- 2.2.4 การร่วมแข่งขันกีฬาแห่งชาติ
- 2.2.5 การส่งเสริมการแข่งขันกีฬาทั่วไป
- 2.2.6 การฝึกอบรมเยาวชนผู้นำทางกีฬาสู่หมู่บ้านเป้าหมาย
- 2.2.7 การจัดตั้งศูนย์ฝึกกีฬาอำเภอ
- 2.2.8 งานจัดตั้งสนามกีฬาอำเภอ
- 2.2.9 การส่งเสริมการบริหารร่างกายและเล่นกีฬาเพื่อสุขภาพ
- 2.2.10 งานส่งเสริมการจัดงานวันกีฬาแห่งชาติของจังหวัด
- 2.2.11 การประชุมคณะกรรมการลูกเสืออำเภอ
- 2.2.12 งานปรับปรุงดูแลค่ายลูกเสืออำเภอ
- 2.2.13 งานจัดอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือและเนตรนารี
- 2.2.14 งานเข้าร่วมอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือและเนตรนารี
- 2.2.15 งานฝึกอบรมลูกเสือชาวบ้าน
- 2.2.16 งานอบรมนายหมู่ลูกเสือ เนตรนารี
- 2.2.17 การเข้าร่วมงานชุมนุมและสัมมนาผู้บังคับบัญชาลูกเสือระดับจังหวัด

และ เขต

- 2.2.18 การจัดวันสำคัญทางลูกเสือ
- 2.2.19 งานส่งเสริมการจัดตั้งกลุ่ม กองลูกเสือ และเนตรนารี
- 2.2.20 งานขอพระราชทานเหรียญลูกเสือและเครื่องหมายตอบแทน
- 2.2.21 งานอนุมัติผลการสอบวิชาพิเศษและการสอบวิชาลูกเสือ

- 2.2.22 งานรายงานกิจการลูกเสือ เนตรนารีประจำปี
- 2.2.23 งานเข้าร่วมการฝึกอบรมยุวชาคนอกโรงเรียน
- 2.2.24 งานรายงานยุวชาตประจำปี
- 2.2.25 งานส่งเสริมการฝึกอบรมสมาชิกผู้บำเพ็ญประโยชน์และจัดกิจกรรม

ของชุมนุมผู้บำเพ็ญประโยชน์ในสถานศึกษา

- 2.2.26 งานเข้าร่วมการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่และผู้บังคับบัญชายุวชาต
- 2.2.27 งานส่งเสริมการตั้งหมู่ และแต่งตั้งผู้บังคับบัญชายุวชาต
- 2.2.28 งานคัดเลือกกิจกรรมยุวชาตดีเด่น
- 2.2.29 งานส่งเสริมชมรมยุวชาตประจำปี (จังหวัด/เขต)
- 2.2.30 งานจัดตั้งและดำเนินงานสารวัตรนักเรียนและนักศึกษา
- 2.2.31 การจัดงานวันเด็กแห่งชาติ

2.3 งานการศาสนา ได้แก่

- 2.3.1 งานขออนุญาตสร้างวัด ตั้งวัด รวมวัด ย้ายวัด ยุบเลิกวัด และยกวัดร้างเป็นวัดที่มีพระสงฆ์
- 2.3.2 งานการขอตั้งวัด
- 2.3.3 งานขอรวมวัด ย้ายวัด ยุบเลิกวัด และยกวัดร้างเป็นวัดที่มีพระสงฆ์
- 2.3.4 งานขอพระราชทานวิสุงคามสีมา
- 2.3.5 งานออกหลักฐานหนังสือสำคัญเกี่ยวกับที่ดินของวัดและวัดร้าง
- 2.3.6 งานการดูแลและจัดประโยชน์แทนวัด
- 2.3.7 งานการขอรับเงินอุดหนุนบูรณะวัดพุทธศาสนาและศาสนาอื่น
- 2.3.8 งานจัดทหะเบียนและการแต่งตั้งไวยาวัจกร
- 2.3.9 งานนิติยัต
- 2.3.10 งานจัดทหะนิติกรรมสัญญาเกี่ยวกับที่ดิน
- 2.3.11 งานจัดทหะเบียนวัด วัดร้าง ศาสนสถาน
- 2.3.12 งานจัดทหะแผนที่ตั้งวัด

- 2.3.13 งานการจัดประโยชน์ที่ดิน วัดร้าง
- 2.3.14 งานจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมและเผยแพร่หลักธรรมและศีลธรรม
- 2.3.15 งานจัดตั้งและส่งเสริมโรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์
- 2.3.16 งานพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์กลางของชุมชน
- 2.3.17 งานจัดตั้งและส่งเสริมหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล (อปต.)
- 2.3.18 งานสนับสนุนการดำเนินงานของศาสนาอื่น
- 2.3.19 งานสนับสนุนหน่วยพุทธมามกะผู้เยาว์
- 2.3.20 งานส่งเสริมการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญ ธรรมและบาลี
- 2.3.21 งานส่งเสริมสนับสนุนงานพระธรรมทูต
- 2.3.22 งานสนับสนุนกิจกรรมของพระพุทธสมาคมและยุวพุทธิกสมาคม
- 2.3.23 งานส่งเสริมการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อนและการอุปสมบทหมู่
- 2.3.24 งานสนับสนุนวัดพัฒนาตัวอย่าง
- 2.3.25 งานประสานการจัดทำแผนพัฒนาวัด
- 2.3.26 งานสนับสนุนการปฏิบัติงานของสำนักงานเจ้าคณะอำเภอ
- 2.4 งานการวัฒนธรรม ได้แก่
 - 2.4.1 งานสนับสนุนการปฏิบัติงานของศูนย์วัฒนธรรมอำเภอ
 - 2.4.2 งานส่งเสริมและเผยแพร่วัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น
 - 2.4.3 งานส่งเสริมวัฒนธรรมที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาประเทศ
 - 2.4.4 งานอนุรักษ์และพัฒนาโบราณสถาน โบราณวัตถุและศิลปวัตถุ
 - 2.4.5 งานจัดตั้งอาสาสมัครท้องถิ่นในการดูแลรักษามรดกทางศิลปวัฒนธรรม
 - 2.4.6 งานปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับโบราณสถาน โบราณวัตถุและศิลปวัตถุ
 - 2.4.7 งานฝึกอบรมอาสาสมัครพิทักษ์วัฒนธรรมไทย
 - 2.4.82 งานวิเคราะห์สภาพทางการศาสนาและการวัฒนธรรม
 - 2.4.9 งานกำหนดแนวทางพัฒนาศาสนาและการวัฒนธรรมให้ได้ตามเกณฑ์

2.4.10 งานประเมินมาตรฐานทางการศาสนาและการวัฒนธรรมอำเภอ

2.4.11 งานประเมินคุณภาพทางศาสนาและการวัฒนธรรม

2.4.12 งานนิเทศแนะนำการบริหารการศาสนาและการวัฒนธรรม

2.4.13 งานพัฒนาหลักสูตรการอบรมเผยแพร่หลักธรรม คุณธรรม และ

จริยธรรม

2.4.14 งานสัมมนาผู้บริหารการเผยแพร่อบรมทางศาสนาและการวัฒนธรรม

จากขอบข่ายของงานวิชาการของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอดังกล่าว สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (ม.ป.ป. : 272 - 273) แผนอัตรากำลัง 3 ปี รอบที่ 3 (ปีงบประมาณ 2536 - 2538) ได้กำหนดบทบาทและหน้าที่ของนักวิชาการศึกษา ระดับ 3-5 และนักวิชาการศึกษาระดับ 6 ประจำสำนักงานศึกษาธิการอำเภอไว้ เพื่อให้สอดคล้องและรองรับงานวิชาการของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอตามลักษณะงาน 2 งาน ดังต่อไปนี้

1. งานแผนงานและพัฒนาชนบท มีดังนี้

นักวิชาการศึกษาระดับ 3-5 ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดทำแผน การเก็บรวบรวม การวิเคราะห์และเผยแพร่ข้อมูลและสารสนเทศ การตรวจติดตามประเมินผลงานเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม ประสานการจัดกิจกรรม การพัฒนาชนบท หมวดกระทรวงศึกษาธิการ และการสนับสนุนกิจกรรมพัฒนาชนบทในตำบล หมู่บ้าน และปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

นักวิชาการศึกษาระดับ 6 ปฏิบัติงานในฐานะหัวหน้างานแผนงานและพัฒนาชนบท มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมดูแล และปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดทำแผนของกระทรวงศึกษาธิการทุกประเภท การเก็บรวบรวม วิเคราะห์ เผยแพร่ข้อมูล สารสนเทศ การตรวจติดตามประเมินผล การจัดกิจกรรม และประสานการจัดกิจกรรม เพื่อการพัฒนาชนบท หมวดกระทรวงศึกษาธิการ และปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

2. งานส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มีดังนี้

นักวิชาการศึกษาระดับ 3-5 ปฏิบัติงานเกี่ยวกับงานส่งเสริมการศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน ทั้งในระบบและนอกระบบโรงเรียน การควบคุมดูแลมาตรฐานการศึกษา และการจัดการศึกษา งานส่งเสริมการจัดกิจกรรมทางการศึกษา การกีฬา ลูกเสือ ยุวกาชาด การส่งเสริมการศาสนาและวัฒนธรรม ตลอดจนกิจกรรมที่เกี่ยวข้องและปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

นักวิชาการศึกษาระดับ 6 ปฏิบัติงานในฐานะหัวหน้างานส่งเสริมการศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม มีหน้าที่เกี่ยวกับการควบคุมดูแลและปฏิบัติงานเกี่ยวกับการส่งเสริมจัดการศึกษาในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียน ส่งเสริมการจัดการศึกษาเอกชน การจัดกิจกรรมส่งเสริมศาสนา วัฒนธรรม ประเพณี การจัดกิจกรรมพลศึกษา ลูกเสือ เนตรนารี ยุวภาษา และกิจกรรมของกระทรวงศึกษาธิการ และปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

อำนาจหน้าที่ของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (ม.ป.ป. : 142 - 149) แผนอัตรากำลัง 3 ปี รอบที่ 3 (ปีงบประมาณ 2536-2538) ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอไว้ดังนี้

1. ประสานและจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมของอำเภอ และแผนปฏิบัติการ รวมทั้งจัดลำดับความสำคัญของแผนงาน โครงการ การตั้งและจัดสรรงบประมาณประจำปีให้สอดคล้องกับแผนแม่บทของกระทรวงและแผนจังหวัด ตลอดจนกำกับเร่งรัด ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานตามแผนงาน โครงการ ของหน่วยงานสังกัดกระทรวงภายในอำเภอและเป็นหน่วยข้อมูลทางการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมในอำเภอ
2. ประสานและส่งเสริมการดำเนินงานด้านการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม รวมทั้งส่งเสริมและควบคุมมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของหน่วยงานทั้งในและนอกสังกัดกระทรวง ภายในอำเภอ ตลอดจนดำเนินการเกี่ยวกับงานเลขานุการของคณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมของอำเภอ
3. ปฏิบัติราชการตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวกับการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม ซึ่งกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของนายอำเภอ หรือศึกษาธิการอำเภอ หรือตามที่ได้รับมอบหมาย
4. ปฏิบัติราชการของกระทรวง ซึ่งมีได้กำหนดเป็นอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานใดในอำเภอโดยเฉพาะ

5. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องหรือ
ที่ได้รับมอบหมาย

โดยจัดแบ่งงานภายในสำนักงานศึกษาธิการอำเภอตามลักษณะปริมาณงานในความรับผิดชอบออกเป็น 3 ประเภท คือ

ประเภทที่ 1 สำนักงานศึกษาธิการอำเภอทั่วไป แบ่งงานภายในออกเป็น 3 งาน คือ

1. งานบริหารทั่วไป
2. งานแผนงานและพัฒนาชนบท
3. งานส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ประเภทที่ 2 สำนักงานศึกษาธิการอำเภอที่เป็นคลังอำเภอแบ่งงานภายในเป็น 4 งานคือ

1. งานบริหารทั่วไป
2. งานการเงินและการบัญชี
3. งานแผนงานและพัฒนาชนบท
4. งานส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ประเภทที่ 3 สำนักงานศึกษาธิการกิ่งอำเภอ แบ่งงานภายในออกเป็น 3 งาน คือ

1. งานธุรการ
2. งานแผนงานและพัฒนาชนบท
3. งานส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

สำหรับหน้าที่ความรับผิดชอบการปฏิบัติงานในแต่ละงานของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ
มีลักษณะงานในความรับผิดชอบ ดังนี้

1. งานบริหารทั่วไป (รวมทั้งงานธุรการและงานการเงินและบัญชี) มีหน้าที่รับผิดชอบ
ราชการประจำทั่วไปของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ซึ่งมีได้กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของ
หน่วยงานใด รวมทั้งมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานธุรการทั่วไปเกี่ยวกับการศึกษา การศาสนา
และการวัฒนธรรม การปฏิบัติงาน การเจ้าหน้าที่ รวมทั้งการเงิน การบัญชี และการพัสดุ
2. งานแผนงานและพัฒนาชนบท มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานข้อมูล สารสนเทศ
งานแผนงาน โครงการ งานติดตามประเมินผล งานพัฒนาชนบท และงานกิจการพิเศษ

3. งานส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุนและการดำเนินงานด้านการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม รวมทั้งการประสานการใช้ทรัพยากรของรัฐและเอกชนเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ มีดังนี้

สัจด์ จันลา (2530) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัญหาการบริหารงานของศึกษานิเทศก์อำเภอตามโครงสร้างของสำนักงานศึกษานิเทศก์อำเภอ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานของศึกษานิเทศก์อำเภอตามโครงสร้างใหม่รวม 3 ด้าน คือ ด้านงานบริหารทั่วไป งานแผนงานวิชาการและติดตามประเมินผล และงานกิจกรรมการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ศึกษานิเทศก์อำเภอมีปัญหาการบริหารงานตามโครงสร้างใหม่โดยรวมและรายด้านในระดับปานกลาง ผู้ที่มีอายุต่างกันมีปัญหาการบริหารงานด้านแผนงานวิชาการและติดตามประเมินผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผู้ที่มีวุฒิต่างกันมีปัญหาการบริหารงานด้านแผนงานวิชาการและติดตามประเมินผล และด้านงานกิจกรรมการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ ผู้ที่มีประสบการณ์ต่างกันก็มีปัญหาด้านงานแผนงานวิชาการและติดตามประเมินผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อรพินธ์ สอนสลับ (2531) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาปัญหาในการวางแผนของผู้บริหารการศึกษานิเทศก์ในเขตการศึกษา 5, 6 และ 7 ผลการวิจัยพบว่า

1. ควรกำหนดให้มีหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับระบบข้อมูลสารสนเทศทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค หารูปแบบและแนวปฏิบัติให้สอดคล้องประสานกันทุกระดับ รวมทั้งพัฒนาบุคลากรในด้านข้อมูลสารสนเทศ ให้เอื้อประโยชน์ต่อการวางแผน และควรมีองค์กรกลางในการประสานการใช้ทรัพยากรร่วมกัน

2. ควรพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศโดยใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน

3. ควรให้มีการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาระบบข้อมูลสารสนเทศ และการจัดตั้งองค์กรกลางในการวางแผนการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมในระดับอำเภอ

คงเดช บุตรศรี (2532) ได้ทำการวิจัยเรื่องระดับการปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า ศึกษาธิการอำเภอในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เห็นว่าสำนักงานศึกษาธิการอำเภอปฏิบัติงานโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายศูนย์ พบว่า ศูนย์บริการและประสานงานอยู่ในระดับมาก ส่วนศูนย์ข้อมูลสถิติและวางแผนปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของผู้ช่วยศึกษาธิการอำเภอในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

อดิศร เจริญอริยทรัพย์ (2534) ได้ทำการวิจัยเรื่องสภาพปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินงานด้านข้อมูลสถิติและวางแผน ด้านการบริการและประสานงาน และด้านการติดตามและประเมินผลของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอในเขตการศึกษา 10 ผลการวิจัยพบว่า สำนักงานศึกษาธิการอำเภอดำเนินงานด้านการบริการและประสานงานมากเป็นอันดับแรก ด้านการติดตามและประเมินผลเป็นอันดับรองลงมา และดำเนินงานด้านข้อมูลสถิติและวางแผนในระดับน้อย

นฤมล ลีอนาม (2535) ได้ทำการวิจัยเรื่องการปฏิบัติงานพัฒนาชนบทของศึกษาธิการอำเภอในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า ผลการปฏิบัติงานพัฒนาชนบทของศึกษาธิการอำเภอในภาคตะวันออกเฉียงเหนือโดยส่วนรวมอยู่ในระดับพอใช้ งานที่มีผลการปฏิบัติอยู่ในระดับดีและมีค่าเฉลี่ยสูงกว่างานอื่นทุกงาน คือ งานจัดกิจกรรมส่งเสริมและเผยแพร่หลักธรรมทางศาสนาในชนบท งานที่มีผลการปฏิบัติอยู่ในระดับพอใช้ และมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่างานอื่นทุกงาน คือ งานจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้พื้นฐานแก่ประชาชนในชนบท

ประมวล พลพานิช (2535) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัญหาของศึกษาธิการอำเภอในการปฏิบัติงานพัฒนาชนบทตามทฤษฎีของศึกษาธิการอำเภอ เขตการศึกษา 7, 8 ผลการวิจัยพบว่า ศึกษาธิการอำเภอมีทฤษฎีต่อปัญหาของศึกษาธิการอำเภอดังนี้คือ ในด้านการวางแผนพัฒนาชนบท ขาดการศึกษาสภาพความต้องการที่แท้จริงของประชาชน เรื่องที่มีปัญหาสูงสุดในการจัดทำโครงการ

คือ การจัดสรรงบประมาณไม่สอดคล้องกับความต้องการของโครงการอย่างแท้จริงในด้านการดำเนินการและประสานงาน เรื่องที่มีปัญหาสูงสุดคือ การขาดงบประมาณสนับสนุนด้านการประสานงานกับผู้ดำเนินการในโครงการต่าง ๆ ด้านการรายงาน ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน

วีระ เสรีรัตนกุล (2535) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัญหาการปฏิบัติงานด้านข้อมูลสถิติและวางแผนของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า

1. ศึกษาธิการอำเภอในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติงานศูนย์ข้อมูลสถิติและวางแผนของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอรวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำ การให้คำแนะนำฝึกอบรม การบริหารงบประมาณ การวางแผนบูรณาการมีปัญหายุ่งยากในระดับมาก และด้านการจัดทำแผนพัฒนาชนบทประจำปี การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี การรวบรวมข้อมูลและการประมวลผล มีปัญหาย่อยในระดับปานกลางตามลำดับ

2. ศึกษาธิการอำเภอที่ปฏิบัติงานในอำเภอขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติงานศูนย์ข้อมูลสถิติและวางแผนของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอรวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีปัญหาย่อยในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำ คือ การวางแผนบูรณาการ การให้คำแนะนำฝึกอบรม การจัดทำแผนพัฒนาชนบทประจำปี

3. ศึกษาธิการอำเภอที่ปฏิบัติงานในอำเภอขนาดเล็ก มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติงานศูนย์ข้อมูลสถิติและวางแผนของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำ พบว่า การให้คำแนะนำฝึกอบรม การบริหารงบประมาณ การวางแผนบูรณาการ การจัดทำแผนพัฒนาชนบทประจำปี มีปัญหาย่อยในระดับมาก และด้านการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี การประเมินผล การรวบรวมข้อมูล มีปัญหาย่อยในระดับปานกลาง ตามลำดับ

สาราญ สาราญณรงค์ (2535) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัญหาการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในเขตการศึกษา 7 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาด้านบุคลากรที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศเคยได้รับการอบรมเป็นบางครั้ง เนื่องจาก

บุคลากรบางคนซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่และเพิ่งเข้ามาทำงานในด้านนี้ จึงเป็นสาเหตุทำให้ขาดความรู้ความสามารถและประสบการณ์การทำงาน ส่วนบุคลากรที่มีอยู่แล้วก็ได้รับการอบรมในระยะสั้น ๆ ในด้านบุคลากรในการดำเนินงานศูนย์สถิติข้อมูลของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ มีจำนวนไม่เพียงพอ และได้เสนอแนะให้มีการนำประโยชน์จากเครื่องมือคอมพิวเตอร์มาใช้ในการวิจัยการปฏิบัติงานในศูนย์ข้อมูลสถิติและวางแผนการศึกษาด้วย

✓ วันสาธิต ศรีสุวรรณ (2540 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องความต้องการทางการศึกษาเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของนักวิชาการศึกษา สำนักงานศึกษาธิการอำเภอทั่วประเทศ จำนวน 345 คน เพื่อศึกษาความต้องการทางการศึกษาเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานในสองด้าน คือ ด้านงานแผนงานและพัฒนาชนบท และด้านงานส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เพื่อเปรียบเทียบความต้องการทั้งสองด้าน โดยจำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพสมรส วุฒิการศึกษา ระดับตำแหน่งที่ปฏิบัติงาน และภาคภูมิศาสตร์ และเพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับความต้องการ ผลการวิจัยสำคัญสรุปได้ดังนี้

1. นักวิชาการศึกษาสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ มีความต้องการทางการศึกษาเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. นักวิชาการศึกษาสำนักงานศึกษาธิการอำเภอที่มีเพศต่างกัน มีความต้องการทางการศึกษาเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานโดยรวมและด้านการส่งเสริมการศึกษา การศาสนา และวัฒนธรรม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านงานแผนงานและพัฒนา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. นักวิชาการศึกษาสำนักงานศึกษาธิการอำเภอที่มีอายุต่างกัน มีความต้องการทางการศึกษาเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานโดยรวมและด้านงานแผนงานและพัฒนาชนบท แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านงานส่งเสริมการศึกษา การศาสนา และวัฒนธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักวิชาการศึกษาที่มีอายุต่ำกว่า 35 ปี มีความต้องการทางการศึกษาเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานด้านงานส่งเสริมการศึกษา การศาสนา และวัฒนธรรม แตกต่างจากนักวิชาการศึกษาที่มีอายุ 35-45 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. นักวิชาการศึกษานักงานศึกษาธิการอำเภอที่มีสถานภาพสมรสและตำแหน่งที่ปฏิบัติงานต่างกัน มีความต้องการทางการศึกษาทั้งโดยรวมและเป็นรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5. นักวิชาการศึกษานักงานศึกษาธิการอำเภอที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความต้องการทางการศึกษาโดยรวมและด้านงานส่งเสริมการศึกษา การศาสนา และวัฒนธรรม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านงานแผนงานและพัฒนาชนบท แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. นักวิชาการศึกษานักงานศึกษาธิการอำเภอที่ปฏิบัติงานอยู่ในภาคภูมิศาสตร์ต่างกัน มีความต้องการทางการศึกษาโดยรวมและด้านงานส่งเสริมการศึกษา การศาสนา และวัฒนธรรม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านงานแผนงานและพัฒนาชนบทแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

7. นักวิชาการศึกษานักงานศึกษาธิการอำเภอได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับความต้องการทางการศึกษาว่าควรได้รับความรู้เรื่องคอมพิวเตอร์ และการใช้คอมพิวเตอร์ในการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศ และความรู้เรื่องการเขียนบทความและผลงานทางวิชาการ

2. งานวิจัยในประเทศ มีดังนี้

เลียวนาร์ด (Leonard. 1977 : 192) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานพัฒนาชนบทในประเทศเคนยา พบว่า มีปัญหาในด้านบุคลากร เนื่องจากมีการนำเอาบุคลากรและวัสดุของโครงการพัฒนาชนบทไปใช้ในกิจการอื่น ด้านการวางแผนขาดข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นต่อการวางแผน ขาดงบประมาณและโครงการเกิดความซ้ำซ้อน

มีดะ (Maeda. 1980 : 39) ได้ศึกษาพบว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นในการพัฒนาชนบทของประเทศแทนซาเนีย คือ ขาดทรัพยากรทางการเงิน รายได้ไม่เพียงพอต่อการพัฒนาชนบท

กวลต์นีย์ (Gwaltney. 1982 : 1367-A) ได้ทำการวิจัยเรื่องรูปแบบของสารสนเทศเพื่อการบริหารสำหรับสถาบันอุดมศึกษา เพื่อใช้ในการบริหารและวางแผนระยะยาว ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบสารสนเทศสำหรับสถาบันอุดมศึกษาประกอบด้วยแฟ้มข้อมูลหลัก 5 แฟ้ม สำหรับรูปแบบ

สารสนเทศนี้จะแตกต่างกันในแต่ละสถาบันตามองค์ประกอบและระบบย่อยของสถาบัน ฉะนั้นการจัดสารสนเทศต้องพิจารณาโครงสร้างของสถาบันและความต้องการสารสนเทศเฉพาะของแต่ละสถาบันด้วย

๑. เวลช์ (Welch, 1982 : 335-A) ได้ทำการวิจัยเรื่องแบบความเป็นผู้นำของ
ศึกษานิเทศก์อำเภอแห่งเมืองแมสซาชูเซตส์ โดยสำรวจผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาของศึกษานิเทศก์จำนวน
 138 คน โดยแบ่งจุดมุ่งหมายของการสำรวจออกเป็น 2 ประเด็น คือ ศึกษาลักษณะการปรับตัว
 พบว่า การใช้ทักษะในการบริหารงานของศึกษานิเทศก์โดยส่วนรวมแล้ว ได้ใช้ศิลปะในการประสาน
 งานเป็นส่วนใหญ่ และความสัมพันธ์ระหว่างอายุ วุฒิ ประสบการณ์ของศึกษานิเทศก์อำเภอกับการ
ปรับตัวแบบผู้นำ ซึ่งสรุปได้ว่า อายุ วุฒิ และประสบการณ์ ในเชิงการบริหารจะส่งผลต่อการ
 คาดหวังในความสำเร็จของงานสูงกว่าปกติ ซึ่งชี้ให้เห็นว่า ศึกษานิเทศก์อำเภอจำเป็นต้องเป็นผู้มี
 ลักษณะรวมหลายอย่าง และเป็นผู้ที่สามารถติดต่อและร่วมงานกับบุคคลหลายฝ่าย ต้องใช้ศิลปะ
 ความมีอายุ ความประนีประนอมและการใช้ประสบการณ์ รวมทั้งความรู้ในด้านอื่น ๆ มาเป็น
 เครื่องช่วยให้งานสำเร็จได้

✓ สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. นักวิชาการศึกษามีอายุต่างกัน มีปัญหาในการปฏิบัติงาน 2 งาน แตกต่างกัน
2. นักวิชาการศึกษามีระดับการศึกษาต่างกัน มีปัญหาในการปฏิบัติงาน 2 งาน
แตกต่างกัน
3. นักวิชาการศึกษามีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีปัญหาในการปฏิบัติงาน
2 งาน แตกต่างกัน
4. นักวิชาการศึกษาที่มีตำแหน่งก่อนดำรงตำแหน่งนักวิชาการศึกษาต่างกัน มีปัญหา
ในการปฏิบัติงาน 2 งาน แตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการดำเนินการศึกษาค้นคว้า ผู้วิจัยได้แบ่งขั้นตอนการดำเนินการศึกษาค้นคว้าดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. สถิติและการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ นักวิชาการศึกษา สังกัดงานศึกษาธิการอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 19 จังหวัด จำนวน 411 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ นักวิชาการศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 211 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 : 607 – 608) และหลายขั้นตอน (Stratified Random Sampling) และอย่างง่ายดังนี้
 - 2.1 จากจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 19 จังหวัด สุ่มอย่างง่ายมา ร้อยละ 80 ได้ 15 จังหวัด
 - 2.2 ในจังหวัดที่สุ่มได้ตามข้อ 2.1 รวบรวมรายชื่ออำเภอตามบัญชีรายชื่อใน สมุดรหัสสำมะโนได้ทั้งหมด 213 อำเภอ
 - 2.3 จากจำนวนอำเภอในข้อ 2.2 สุ่มอย่างง่ายมาร้อยละ 50 ได้ 117 อำเภอ
 - 2.4 ในอำเภอที่เลือกได้ตามข้อ 2.3 ถือว่านักวิชาการศึกษาในอำเภอนั้น ๆ เป็นกลุ่มตัวอย่าง จึงได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 211 คน

เครื่องมือทำชิ้นการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ ใช้แบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนักวิชาการศึกษา ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อหาขอบเขตเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานของนักวิชาการศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2. ศึกษาทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย

3. สร้างแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของนักวิชาการศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามข้อมูลปัญหาในการปฏิบัติงานของนักวิชาการศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยแบ่งปัญหาในการปฏิบัติงานออกเป็น 2 งาน คือ งานแผนงานและพัฒนาชนบท และงานส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

การกำหนดน้ำหนักคะแนนในแต่ละข้อ กำหนดดังนี้

ปัญหาน้อยที่สุด กำหนดให้ 1 คะแนน

ปัญหาน้อย กำหนดให้ 2 คะแนน

ปัญหามากน้อยปานกลาง กำหนดให้ 3 คะแนน

ปัญหามาก กำหนดให้ 4 คะแนน

ปัญหามากที่สุด กำหนดให้ 5 คะแนน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานของนักวิชาการศึกษา

4. นำแบบสอบถามฉบับร่างมาตรวจสอบแก้ไขเพื่อพิจารณาถึงความเหมาะสมครอบคลุมเนื้อหา ตลอดจนความสมบูรณ์ทางด้านการใช้ภาษา

5. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 ชุด แล้วนำมาวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรแอลฟาของครอนบาค ซึ่งคำนวณได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.98 นับว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นสูง
6. นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อขอความร่วมมือไปยังปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อออกหนังสือขอความร่วมมือในการจัดเก็บข้อมูลไปยังศึกษานิเทศก์อำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
2. จัดส่งแบบสอบถามจำนวน 211 ฉบับ ไปถึงนักวิชาการศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง แล้วส่งคืนให้ผู้วิจัยโดยไม่ต้องระบุชื่อผู้ส่ง
3. หลังจากส่งแบบสอบถามไปแล้ว 15 วัน ผู้วิจัยได้แบบสอบถามส่งคืนมาจำนวนหนึ่ง และได้ติดต่อไปยังผู้ที่ยังไม่ส่งแบบสอบถามคืน ให้ตอบและส่งกลับให้ผู้วิจัยโดยด่วน ปรากฏว่าหลังจากรออีกระยะหนึ่งได้แบบสอบถามคืนทั้งหมด 201 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 95.26 ของจำนวนที่ส่งออกไปทั้งหมด

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำแบบสอบถามที่ตรวจสอบความสมบูรณ์แล้วทั้ง 201 ฉบับ มากรอกคะแนนลงในแบบบันทึกที่จัดทำตามคำตอบของกลุ่มตัวอย่าง
2. นำแบบบันทึกที่กรอกและแบบสอบถามทั้งหมดเข้านักวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS PC⁺ (Statistical Package for Social Science PC⁺) โดยวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

2.1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ค่าความถี่และร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

2.2 ปัญหาในการปฏิบัติงานของนักวิชาการศึกษาสังกัดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วแปลความหมายค่าเฉลี่ยระดับปัญหาในการปฏิบัติงานตามเกณฑ์ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.21 - 5.00 หมายถึง ปัญหามากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.41 - 4.20 หมายถึง ปัญหามาก

ค่าเฉลี่ย 2.61 - 3.40 หมายถึง ปัญหาปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.81 - 2.60 หมายถึง ปัญหาน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.80 หมายถึง ปัญหาน้อยที่สุด

2.3 เปรียบเทียบปัญหาในการปฏิบัติงานตามตัวแปรต้น ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และตำแหน่งก่อนดำรงตำแหน่งนักวิชาการ และตัวแปรตามทั้งสองด้าน โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) การทดสอบค่าเอฟ (F-test) และวิธีของนิวแมน-คูลส์ (Newman-Keuls' Method)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้ มีดังนี้

1. สถิติสำหรับการตรวจสอบเครื่องมือ การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach. 1970 : 161) ใช้สูตร

$$\infty = \frac{k}{k - 1} \left[1 - \frac{\sum s^2_i}{s^2_t} \right]$$

- เมื่อ σ แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ
 k แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม
 $\sum s^2_i$ แทน ค่าความแปรปรวนของแบบสอบถามแต่ละข้อ
 s^2_t แทน ค่าความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

2. สถิติสำหรับวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

2.1 ค่าสถิติพื้นฐาน มีดังนี้

2.1.1 ค่าร้อยละ

2.1.2 ค่าเฉลี่ย (ส่วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 :

59) ใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

2.1.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (ส่วน สายยศ และอังคณา

สายยศ. 2531 : 54) ใช้สูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N - 1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน

$\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

$(\sum X)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

N แทน จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

2.2 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน มีดังนี้

2.2.1 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของสองกลุ่มโดยใช้การทดสอบ

ค่าที (ส่วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 36) ใช้สูตร

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{s_1^2}{N_1} + \frac{s_2^2}{N_2}}}$$

เมื่อ t แทน ค่าสถิติแสดงความแตกต่างค่าเฉลี่ยของสองกลุ่ม

$\bar{X}_1, \bar{X}_2$ แทน ค่าเฉลี่ยกลุ่มที่ 1 และ 2

s_1^2, s_2^2 แทน ค่าความแปรปรวนของกลุ่มที่ 1 และ 2

N_1, N_2 แทน ขนาดกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 และ 2

2.2.2 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยมากกว่าสองกลุ่ม ใช้การ

ทดสอบค่าเอฟ (ส่วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 95) ใช้สูตร

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ F แทน ค่าสถิติแสดงความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยมากกว่าสองกลุ่ม

MS_b แทน ค่าความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม

MS_w แทน ค่าความแปรปรวนภายในกลุ่ม

2.2.3 การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ในกรณีการทดสอบค่าเอฟแล้ว

พบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธี

ของนิวแมน-คูลส์ (ส่วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 113) ใช้สูตร

$$W = q(\alpha, r, df) \sqrt{\frac{MS_E}{n}}$$

เมื่อ w แทน ค่าวิกฤตของนิวแมน-คูลส์

q แทน ค่าที่เป็ดได้จากตาราง Studentized Range Statistic

MS_E แทน ค่าความคลาดเคลื่อนของความแปรปรวนที่ได้จากตาราง
วิเคราะห์ความแปรปรวน

$\bar{n}$ แทน Harmonic Mean ซึ่งคำนวณได้จากสูตร

$$\bar{n} = \frac{k}{\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} + \dots + \frac{1}{n_k}}$$

เมื่อ k แทน จำนวนกลุ่ม

$n_1, n_2, \dots, n_k$ แทน จำนวนคนในกลุ่มที่ 1 ถึงกลุ่มสุดท้าย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในเรื่องปัญหาในการปฏิบัติงานของนักวิชาการศึกษา
สำนักงานศึกษานิเทศก์อำเภอ ภาควิชาออกเสียงเหนือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด
N_1	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1
N_2	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 2
$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด
$\bar{X}_1$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1
$\bar{X}_2$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 2
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทั้งหมด
S.D. ₁	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มที่ 1
S.D. ₂	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มที่ 2
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ทดสอบค่าเอฟ (F-test)
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ทดสอบค่าที (t-test)
*	แทน	ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แบ่งออกเป็น 4 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติงาน

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติงาน

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง

เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ค่าร้อยละ

ดังตาราง 1 ต่อไปนี้

ตาราง 1 จำนวนและร้อยละของสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง

สถานภาพ	จำนวน (N)	ร้อยละ
อายุ		
ต่ำกว่า 60 ปี (N_1)	6	3.00
31 - 40 ปี (N_2)	126	62.70
41 ปีขึ้นไป (N_3)	69	34.30
รวม	201	100.00
ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี (N_1)	166	82.60
ปริญญาโท (N_2)	35	17.40
รวม	201	100.00
ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน		
3 - 5 ปี (N_1)	38	18.90
6 - 10 ปี (N_2)	52	25.90
11 ปีขึ้นไป (N_3)	111	55.20
รวม	201	100.00

ตาราง 1 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน (N)	ร้อยละ
ตำแหน่งก่อนดำรงตำแหน่งนักวิชาการ		
ศึกษานิเทศก์ (N_1)	3	1.50
ข้าราชการครู (N_2)	147	73.10
ข้าราชการพลเรือน (N_3)	51	25.40
รวม	201	100.00

จากตาราง 1 แสดงว่านักวิชาการศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 201 คน ซึ่งเมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างอายุต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 3.00 อายุระหว่าง 31 – 40 ปี จำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 62.70 และอายุ 41 ปีขึ้นไป จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 34.30

ส่วนระดับการศึกษานั้น ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 166 คน คิดเป็นร้อยละ 82.60 และระดับการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 17.40

สำหรับประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 11 ปีขึ้นไป จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 55.20 รองลงมา 6 – 10 ปี จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 25.90 และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานระหว่าง 3 – 5 ปี จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 18.90

ส่วนตำแหน่งก่อนดำรงตำแหน่งนักวิชาการศึกษา ส่วนใหญ่มาจากข้าราชการครู จำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 73.10 รองลงมาเป็นข้าราชการพลเรือน จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 25.40 และเคยดำรงตำแหน่งศึกษานิเทศก์ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.50

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติงาน

ในตอนนี้เป็นการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติงานของนักวิชาการศึกษาสังกัดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลความหมายค่าเฉลี่ยระดับปัญหาการปฏิบัติงานดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.21 – 5.00 หมายถึง ปัญหามากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.41 – 4.20 หมายถึง ปัญหามาก

ค่าเฉลี่ย 2.61 – 3.40 หมายถึง ปัญหาปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.81 – 2.60 หมายถึง ปัญหาน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.80 หมายถึง ปัญหาน้อยที่สุด

ดังตาราง 2 – 8 ต่อไปนี้

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการปฏิบัติงานของนักวิชาการศึกษาสังกัดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยรวมและเป็นรายด้าน

ปัญหาในการปฏิบัติงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านแผนงานและพัฒนาชนบท	2.88	0.71	ปานกลาง
ด้านงานส่งเสริมการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม	2.90	0.72	ปานกลาง
รวม	2.89	0.67	ปานกลาง

จากตาราง 2 แสดงว่านักวิชาการศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีปัญหาการปฏิบัติงานโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.89$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มีปัญหาในระดับปานกลางทั้งสองด้าน ($\bar{X} = 2.88$ และ 2.90 ตามลำดับ)

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการปฏิบัติงานของนักวิชาการ
ศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านแผนงานและพัฒนา
ชนบท

การปฏิบัติงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
<u>ด้านแผนงานและพัฒนาชนบท</u>			
1. การสำรวจ รวบรวม และจัดเก็บข้อมูลสถิติทางการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม	3.00	1.05	ปานกลาง
2. การจัดระเบียบข้อมูลเป็นหมวดหมู่	2.72	1.07	ปานกลาง
3. การประมวลผล วิเคราะห์ข้อมูล การจัดทำดัชนีทางการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม	3.06	1.00	ปานกลาง
4. การนำเสนอข้อมูล สารสนเทศ	2.78	1.02	ปานกลาง
5. การวิเคราะห์งานการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม	3.04	0.98	ปานกลาง
6. การวิเคราะห์นโยบายและแผนงาน/โครงการ	3.09	1.01	ปานกลาง
7. การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม ประจำปีของอำเภอ	2.98	1.01	ปานกลาง
8. การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา การศาสนา และ การวัฒนธรรมอำเภอ/ตำบล	2.90	1.01	ปานกลาง
9. การจัดทำแผนบริหารงบประมาณประจำปีของอำเภอ	3.04	1.04	ปานกลาง
10. การจัดทำแผนพัฒนากีฬาอำเภอประจำปี	2.97	1.14	ปานกลาง
11. การประสานงานการปฏิบัติงานตามแผนงาน/โครงการ	3.14	1.01	ปานกลาง
12. การติดตามผลการปฏิบัติงานตามนโยบายเร่งด่วนของ กระทรวงศึกษาธิการและของรัฐบาล	3.13	1.02	ปานกลาง

ตาราง 3 (ต่อ)

การปฏิบัติงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
13. การติดตามผลงานการปฏิบัติงานตามโครงการพิเศษของ กระทรวงศึกษาธิการ	3.00	0.98	ปานกลาง
14. การให้บริการข้อมูลและข่าวสารแก่ประชาชน	2.57	0.94	น้อย
15. การจัดกิจกรรมการกีฬาและนันทนาการแก่ประชาชนในชนบท	2.86	1.03	ปานกลาง
16. การจัดกิจกรรมส่งเสริม เผยแพร่ และอนุรักษ์ศิลปะและ วัฒนธรรมอำเภอ	2.83	1.04	ปานกลาง
17. การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และวินัยของเยาวชน	2.90	0.90	ปานกลาง
18. การยกย่องเชิดชูเกียรติ หน่วยงาน สถานศึกษา และบุคลากร ทางการศึกษาที่มีผลงานดีเด่น	2.59	0.36	น้อย
19. การคัดเลือกโรงเรียนและนักเรียนเพื่อรับรางวัลพระราชทาน	2.56	1.00	น้อย
20. การจัดกิจกรรมพิเศษอื่น ๆ ที่จังหวัดมอบหมาย	2.59	1.00	น้อย
รวม	2.88	0.71	ปานกลาง

จากตาราง 3 แสดงว่านักวิชาการศึกษา สำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีปัญหาการปฏิบัติงานด้านงานแผนงานและพัฒนาชนบท โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.88$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏว่า ส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.72 - 3.14$) ยกเว้นในเรื่องการให้บริการข้อมูลและข่าวสารแก่ประชาชน การยกย่องเชิดชูหน่วยงาน สถานศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาที่มีผลงานดีเด่น การคัดเลือกโรงเรียนและนักเรียนเพื่อรับรางวัลพระราชทาน และการจัดกิจกรรมพิเศษอื่น ๆ ที่จังหวัดมอบหมาย มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.56 - 2.59$)

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการปฏิบัติงานของนักวิชาการ
ศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านงานส่งเสริมการ
ศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม

การปฏิบัติงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
<u>ด้านงานส่งเสริมการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม</u>			
1. การพัฒนา การปรับปรุงหลักสูตร ให้เป็นหลักสูตรท้องถิ่น	3.58	0.87	มาก
2. ทักษะในการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ การสอน	3.34	0.91	ปานกลาง
3. ความรู้ในการวิจัยทางการศึกษา	3.35	1.08	ปานกลาง
4. ความรู้ในการประเมินผลทางการศึกษา	3.00	1.06	ปานกลาง
5. ทักษะในการบริหารทางการศึกษา	2.99	1.05	ปานกลาง
6. ความรู้ในการแนะแนว	2.83	1.67	ปานกลาง
7. การสนับสนุนโรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์	2.56	1.12	น้อย
8. การส่งเสริมการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม	2.59	1.09	น้อย
9. การส่งเสริมหน่วยเผยแผ่หลักธรรมทางศาสนา	2.57	1.08	น้อย
10. การขออนุญาตสร้าง ตั้ง รวม ย้าย ยุบเลิกวัด และยกวัดร้าง เป็นวัดที่มีพระสงฆ์	2.98	1.17	ปานกลาง
11. การเผยแพร่เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม	2.80	1.01	ปานกลาง
12. การวิจัยทางด้านวัฒนธรรม	3.25	1.02	ปานกลาง
13. การส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่น	2.81	1.04	ปานกลาง
14. การจัดตั้งศูนย์วัฒนธรรมอำเภอ	2.84	1.08	ปานกลาง
15. การจัดตั้งสภาวัฒนธรรมอำเภอและสภาวัฒนธรรมตำบล	2.91	1.07	ปานกลาง
16. การอนุรักษ์โบราณสถาน โบราณวัตถุ	2.79	1.01	ปานกลาง

ตาราง 4 (ต่อ)

การปฏิบัติงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
17. การจัดทำแผนพัฒนากีฬา	2.90	1.00	ปานกลาง
18. การจัดตั้งศูนย์ฝึกกีฬาอำเภอ	2.77	1.08	ปานกลาง
19. การส่งเสริมการเล่นกีฬา กีฬาระหว่างโรงเรียน	2.67	1.00	ปานกลาง
20. การจัดตั้งกองลูกเสือ เนตรนารี หมู่ยุวกาชาด	2.39	1.12	น้อย
รวม	2.90	0.72	ปานกลาง

จากตาราง 4 แสดงว่านักวิชาการศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความคิดเห็นโดยรวมเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานด้านงานส่งเสริมการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.90$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏว่า ส่วนใหญ่มีปัญหอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.77 - 3.58$) ยกเว้นในเรื่อง การจัดตั้งกองลูกเสือ เนตรนารี หมู่ยุวกาชาด การสนับสนุนโรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์ การส่งเสริมหน่วยงานเผยแพร่หลักธรรมทางศาสนา และการส่งเสริมการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม มีปัญหอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.39 - 2.59$)

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการปฏิบัติงานของนักวิชาการ
ศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามอายุ

ปัญหาการปฏิบัติงาน	อายุต่ำกว่า 30 ปี			31 - 40 ปี			41 ปีขึ้นไป		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านงานแผนงานและพัฒนาชนบท	2.66	1.03	ปานกลาง	2.83	0.70	ปานกลาง	3.01	0.69	ปานกลาง
ด้านงานส่งเสริมการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม	3.00	0.93	ปานกลาง	2.86	0.74	ปานกลาง	2.94	0.72	ปานกลาง
รวม	2.83	0.97	ปานกลาง	2.85	0.67	ปานกลาง	2.97	0.75	ปานกลาง

จากตาราง 5 แสดงว่านักวิชาการศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.83$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ปรากฏว่า อยู่ในระดับปานกลางทั้ง 2 ด้าน

นักวิชาการศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีอายุ 31 - 40 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติงานโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.85$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ปรากฏว่า อยู่ในระดับปานกลางทั้ง 2 ด้าน

นักวิชาการศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีอายุ 41 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติงานโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.97$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ปรากฏว่า อยู่ในระดับปานกลางทั้ง 2 ด้าน

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการปฏิบัติงานของนักวิชาการ
ศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามระดับการ
ศึกษา

ปัญหาการปฏิบัติงาน	ปริญญาตรี			ปริญญาโท		
	$\bar{X}_1$	S.D. 1	ระดับ	$\bar{X}_2$	S.D. 2	ระดับ
ด้านงานแผนงานและพัฒนาชนบท	2.92	0.71	ปาน กลาง	2.73	0.71	ปาน กลาง
ด้านงานส่งเสริมการศึกษา การศาสนา และ การพัฒนาวัฒนธรรม	2.96	0.71	ปาน กลาง	2.58	0.72	ปาน กลาง
รวม	2.94	0.71	ปาน กลาง	2.66	0.72	ปาน กลาง

จากตาราง 6 แสดงว่านักวิชาการศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.94$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ปรากฏว่า อยู่ในระดับปานกลางทั้ง 2 ด้าน

นักวิชาการศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีการศึกษาในระดับปริญญาโท มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.66$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ปรากฏว่า อยู่ในระดับปานกลางทั้ง 2 ด้าน

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการปฏิบัติงานของนักวิชาการ
ศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามประสบการณ์
ในการปฏิบัติงาน

ปัญหาการปฏิบัติงาน	3 - 5 ปี			6 - 10 ปี			11 ปีขึ้นไป		
	$\bar{X}_1$	S.D. 1	ระดับ	$\bar{X}_2$	S.D. 2	ระดับ	$\bar{X}_3$	S.D. 3	ระดับ
ด้านงานแผนงานและพัฒนาชนบท	3.06	0.67	ปาน กลาง	2.77	0.88	ปาน กลาง	2.88	0.71	ปาน กลาง
ด้านงานส่งเสริมการศึกษา การ ศาสนา และการวัฒนธรรม	3.11	0.84	ปาน กลาง	2.79	0.84	ปาน กลาง	2.87	0.67	ปาน กลาง
รวม	3.09	0.62	ปาน กลาง	2.78	0.75	ปาน กลาง	2.88	0.65	ปาน กลาง

จากตาราง 7 แสดงว่านักวิชาการศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 3 - 5 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.09$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ปรากฏว่า อยู่ในระดับปานกลางทั้ง 2 ด้าน

นักวิชาการศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 6 - 10 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.78$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ปรากฏว่า อยู่ในระดับปานกลางทั้ง 2 ด้าน

นักวิชาการศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 11 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.88$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ปรากฏว่า อยู่ในระดับปานกลางทั้ง 2 ด้าน

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการปฏิบัติงานของนักวิชาการ
ศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามตำแหน่งก่อน
ดำรงตำแหน่งนักวิชาการศึกษา

ปัญหาการปฏิบัติงาน	ศึกษานิเทศก์			ข้าราชการครู			ข้าราชการพลเรือน		
	$\bar{X}_1$	S.D. 1	ระดับ	$\bar{X}_2$	S.D. 2	ระดับ	$\bar{X}_3$	S.D. 3	ระดับ
ด้านงานแผนงานและพัฒนาชนบท	2.22	0.98	น้อย	2.90	0.71	ปาน กลาง	2.89	0.71	ปาน กลาง
ด้านงานส่งเสริมการศึกษา การ ศาสนา และการวัฒนธรรม	2.63	0.75	ปาน กลาง	2.92	0.74	ปาน กลาง	2.83	0.72	ปาน กลาง
รวม	2.43	0.86	น้อย กลาง	2.91	0.67	ปาน กลาง	2.86	0.67	ปาน กลาง

จากตาราง 8 แสดงว่านักวิชาการศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีตำแหน่งก่อนดำรงตำแหน่งนักวิชาการศึกษา เป็นศึกษานิเทศก์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.43$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ปรากฏว่า อยู่ในระดับปานกลางทั้ง 2 ด้าน

นักวิชาการศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีตำแหน่งก่อนดำรงตำแหน่งนักวิชาการศึกษา เป็นข้าราชการครู มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.91$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ปรากฏว่า อยู่ในระดับปานกลางทั้ง 2 ด้าน

นักวิชาการศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีตำแหน่งก่อนดำรงตำแหน่งนักวิชาการศึกษา เป็นข้าราชการพลเรือน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.88$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ปรากฏว่า อยู่ในระดับปานกลางทั้ง 2 ด้าน

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติงาน

ในตอนนี้เป็นการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานของนักวิชาการศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยการใช้การทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบค่าเอฟ (F-test) และวิธีของ นิวแมน คูลส์ (Newman-Keuls' Method) ดังตาราง 9 - 12 ต่อไปนี้

ตาราง 9 เปรียบเทียบปัญหาการปฏิบัติงานของนักวิชาการศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการ
อำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นรายด้าน จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านงานแผนงานและพัฒนาชนบท				
ระหว่างกลุ่ม	2	693.38	346.69	1.71
ภายในกลุ่ม	198	41024.62	202.64	
รวม	200	40818.01		
ด้านงานส่งเสริมการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม				
ระหว่างกลุ่ม	2	143.30	71.65	0.34
ภายในกลุ่ม	198	41613.89	210.17	
รวม	200	41757.20		
รวมทุกด้าน				
ระหว่างกลุ่ม	2	1228.81	614.40	0.84
ภายในกลุ่ม	198	144185.51	728.20	
รวม	201	145414.32		

จากตาราง 9 แสดงว่านักวิชาการศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติงานโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทั้ง 2 ด้าน

ตาราง 10 เปรียบเทียบปัญหาการปฏิบัติงานของนักวิชาการศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการ
อำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นรายด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	N	$\bar{X}$	S.D.	F
ด้านงานแผนงานและพัฒนาชนบท				
ระหว่างกลุ่ม	166	58.41	14.23	1.41
ภายในกลุ่ม	35	54.68	14.34	
ด้านงานส่งเสริมการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม				
ระหว่างกลุ่ม	166	59.21	14.17	2.84**
ภายในกลุ่ม	35	51.71	14.30	
รวมทุกด้าน				
ระหว่างกลุ่ม	166	117.62	26.54	2.26*
ภายในกลุ่ม	35	106.40	27.41	

จากตาราง 10 แสดงว่านักวิชาการศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติงานโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F = 2.26$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านงานส่งเสริมการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($F = 2.84$)

ตาราง 11 เปรียบเทียบปัญหาการปฏิบัติงานของนักวิชาการศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการ
อำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นรายด้าน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านงานแผนงานและพัฒนาชนบท				
ระหว่างกลุ่ม	2	758.51	379.25	1.87
ภายในกลุ่ม	198	40059.49	202.32	
รวม	200	40818.01		
ด้านงานส่งเสริมการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม				
ระหว่างกลุ่ม	2	3405.34	1702.67	2.37
ภายในกลุ่ม	198	142008.98	717.21	
รวม	200	145414.32		
รวมทุกด้าน				
ระหว่างกลุ่ม	2	969.92	484.96	2.35
ภายในกลุ่ม	198	40787.28	205.99	
รวม	200	41757.20		

จากตาราง 11 แสดงว่านักวิชาการศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติงานโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 12 เปรียบเทียบข้อมูลการปฏิบัติงานของนักวิชาการศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการ
อำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นรายด้าน จำแนกตามตำแหน่งก่อนดำรงตำแหน่ง
นักวิชาการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านงานแผนงานและพัฒนาชนบท				
ระหว่างกลุ่ม	2	553.62	276.81	1.36
ภายในกลุ่ม	198	40264.38	203.35	
รวม	200	40818.01		
ด้านงานส่งเสริมการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม				
ระหว่างกลุ่ม	2	213.83	106.31	0.50
ภายในกลุ่ม	198	41543.36	209.81	
รวม	200	41757.20		
รวมทุกด้าน				
ระหว่างกลุ่ม	2	1242.28	621.14	0.85
ภายในกลุ่ม	198	144172.04	728.14	
รวม	200	145414.32		

จากตาราง 12 แสดงว่านักวิชาการศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีตำแหน่งก่อนดำรงตำแหน่งนักวิชาการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติงานโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ค่าร้อยละ
ดังตาราง 13 - 16 ต่อไปนี้

ตาราง 13 ปัญหาในการปฏิบัติงานตามความคิดเห็นของนักวิชาการศึกษา สังกัดสำนักงาน
ศึกษาธิการอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านงานแผนงานและพัฒนาชนบท

ลำดับที่	ปัญหาในการปฏิบัติงานด้านงานแผนงานและพัฒนาชนบท	ความถี่	ร้อยละ
1	งบประมาณไม่เพียงพอ	145	72.13
2	ขาดการติดตามและประเมินผล	130	64.67
3	ขาดการประสานงานกับหน่วยงานอื่น	125	62.18
4	ขาดความร่วมมือกับหน่วยงานทางการศึกษา	97	46.19
5	ขาดความรู้เรื่องคอมพิวเตอร์	87	43.28
6	ขาดบุคลากรและเครื่องมือในการจัดเก็บข้อมูล	75	37.31

จากตาราง 13 แสดงว่านักวิชาการศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติงานด้านงานแผนงานและพัฒนาชนบทในเรื่องงบประมาณไม่เพียงพอ ขาดการติดตามและประเมินผล ขาดการประสานงานกับหน่วยงานอื่น และขาดความร่วมมือกับหน่วยงานทางการศึกษา

ตาราง 14 ปัญหาในการปฏิบัติงานตามความคิดเห็นของนักวิชาการศึกษา สังกัดสำนักงาน
ศึกษาธิการอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านงานส่งเสริมการศึกษา การศาสนา
และการวัฒนธรรม

ลำดับที่	ปัญหาในการปฏิบัติงานด้านงานส่งเสริมการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม	ความถี่	ร้อยละ
1	สถานศึกษาส่งข้อมูลล่าช้าและไม่ชัดเจน	152	75.62
2	ขาดงบประมาณสนับสนุน	145	72.13
3	บุคลากรไม่เข้าใจการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น	140	69.65
4	การติดต่อและประสานงานไม่ได้รับความสะดวก	135	67.16
5	บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจทางการวิจัยทางการศึกษา	90	44.77
6	ผู้นำท้องถิ่นไม่เข้าใจการจัดตั้งสภาวัฒนธรรม	85	42.28

จากตาราง 14 แสดงว่านักวิชาการศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติงานด้านงานส่งเสริมการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม ในเรื่องเกี่ยวกับสถานศึกษาส่งข้อมูลล่าช้าและไม่ชัดเจน ขาดงบประมาณสนับสนุน บุคลากรไม่เข้าใจการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น และการติดต่อและประสานงานไม่ได้รับความสะดวก

ตาราง 15 ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานตามความคิดเห็นของนักวิชาการศึกษา สังกัดสำนักงาน
ศึกษาธิการอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านงานแผนงานและพัฒนาชนบท

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานด้านงานแผนงานและพัฒนาชนบท	ความถี่	ร้อยละ
1	ควรจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอ	125	62.18
2	ควรบรรจุแต่งตั้งบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถด้านงานวิจัย วัดผลและประเมินผล	115	57.21
3	ควรจัดฝึกอบรมและสัมมนานักวิชาการศึกษาน้อยปีละสองครั้ง	85	42.28
4	ควรรู้ให้ คปต. มีส่วนร่วมจัดทำแผนงาน/โครงการกับ อบต.	79	39.30
5	ควรจัดบุคลากรให้ปฏิบัติหน้าที่ตรงสายงาน	78	38.80
6	ควรจัดหายานพาหนะให้เพียงพอ	65	32.33

จากตาราง 15 แสดงว่านักวิชาการศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานด้านงานแผนงานและพัฒนาชนบท ในเรื่องเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอ การบรรจุแต่งตั้งบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถด้านงานวิจัย วัดผลและประเมินผล ตลอดจนการฝึกอบรมและสัมมนานักวิชาการศึกษาน้อยปีละ 2 ครั้ง

ตาราง 16 ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานตามความคิดเห็นของนักวิชาการศึกษา สังกัดสำนักงาน
ศึกษาธิการอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านงานส่งเสริมการศึกษา การศาสนา และ
การวัฒนธรรม

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานด้านงานส่งเสริมการศึกษา การ ศาสนา และการวัฒนธรรม	ความถี่	ร้อยละ
1	ควรให้สำนักงานศึกษาธิการอำเภอได้ปฏิบัติงานตามกรอบอย่าง เต็มที่	122	60.69
2	ควรปรับปรุงระบบการประสานงาน และการจัดทำเอกสาร	130	64.67
3	ควรจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอและหาวิธีการ เบิกจ่าย เงินป้องกัน การทุจริต	125	62.18
4	ควรให้ความรู้กับผู้ที่ท้องถิ่น เกี่ยวกับการจัดตั้งสภาวัฒนธรรมระดับ ต่าง ๆ	97	46.19
5	ควรบรรจุแต่งตั้งบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถด้านงานวิจัย	72	35.82
6	ควรเน้นให้ผู้ปฏิบัติการสอน เข้าใจบทบาทการใช้หลักสูตรท้องถิ่น	65	32.33

จากตาราง 16 แสดงว่านักวิชาการศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานด้านงานส่งเสริมการ
ศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม เกี่ยวกับการให้สำนักงานศึกษาธิการอำเภอได้ปฏิบัติงาน
ตามกรอบอย่างเต็มที่ การปรับปรุงระบบการประสานงาน และการจัดทำเอกสาร ตลอดจนการ
จัดสรรงบประมาณให้เพียงพอ และหาวิธีการ เบิกจ่าย เงินป้องกันการทุจริต

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

บทนี้กล่าวถึงความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูล สรุปผล การวิเคราะห์ข้อมูล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาปัญหาในการปฏิบัติงานของนักวิชาการศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ใน 2 งาน ได้แก่ งานแผนงานและพัฒนาชนบท และงานส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
2. เพื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติงานของนักวิชาการศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทั้ง 2 งาน โดยจำแนกตามตัวแปรอายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และตำแหน่งก่อนดำรงตำแหน่งนักวิชาการศึกษา

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. การวิจัยครั้งนี้ ทำให้ได้ข้อมูลและแนวทางการรู้เกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานของนักวิชาการศึกษา ทั้ง 2 งาน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
2. การวิจัยครั้งนี้ ทำให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับพื้นฐานสำหรับสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในการวางแผน แก้ไขปัญหาการปฏิบัติงานของนักวิชาการศึกษา
3. การวิจัยครั้งนี้ ทำให้ได้ข้อมูลและแนวทางในการพัฒนาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของนักวิชาการศึกษาทั้ง 2 งาน คือ งานแผนงานและพัฒนาชนบท กับงานส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อให้การศึกษาในครั้งนี้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้าที่วางไว้ ผู้วิจัย จึงได้กำหนดขอบเขตของการศึกษาค้นคว้าไว้ดังนี้

1. ขอบเขตของเนื้อหา การศึกษาครั้งนี้มุ่งศึกษาปัญหาในการปฏิบัติงานของนักวิชาการ ศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่ในงานแผนงานและพัฒนาชนบท และงานส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สังกัดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ นักวิชาการศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 19 จังหวัด จำนวน 411 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักวิชาการศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 201 คน ซึ่งได้มาโดยวิธี เครจซี่ และมอร์แกน และการสุ่มแบบหลายขั้นตอน และอย่างง่าย

3. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ สถานภาพของนักวิชาการศึกษาที่ปฏิบัติงานในสำนักงาน ศึกษาธิการอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ปัญหาในการปฏิบัติงานของนักวิชาการศึกษา สังกัด สำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 2 งาน ได้แก่

3.2.1 งานแผนงานและพัฒนาชนบท

3.2.2 งานส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของนักวิชาการศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามข้อมูลปัญหาในการปฏิบัติงานของนักวิชาการศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยแบ่งปัญหาในการปฏิบัติงานออกเป็น 2 งาน คือ งานแผนงานและพัฒนาชนบท และงานส่งเสริมการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม มีลักษณะเป็นแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานของนักวิชาการศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ โดยมีหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขอความอนุเคราะห์ไปยังศึกษาธิการอำเภอ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการแจกแบบสอบถาม จำนวน 211 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามกลับคืน จำนวน 201 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 95.26 ของจำนวนแบบสอบถามที่ส่งออกไปทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป เอส พี เอส เอส พี ซี (SPSS/PC⁺) เพื่อหาค่าสถิติ ดังต่อไปนี้

1. ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าความถี่ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล สถานภาพส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติงานของนักวิชาการศึกษา จากข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

2. ค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ใช้ในการวิเคราะห์ระดับปัญหาการปฏิบัติงานของนักวิชาการศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

3. การทดสอบค่าที (t-test) เพื่อเปรียบเทียบปัญหาในการปฏิบัติงานระหว่างค่าคะแนนของกลุ่มตัวอย่าง 2 งาน จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และตำแหน่งก่อนดำรงตำแหน่งนักวิชาการศึกษา

4. การทดสอบค่าเอฟ (F-test) ใช้ทดสอบเพื่อเปรียบเทียบปัญหาในการปฏิบัติงานระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง ตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และตำแหน่งก่อนดำรงตำแหน่งนักวิชาการศึกษา และวิธีของนิวแมน-คูลส์

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ปัญหาในการปฏิบัติงานของนักวิชาการศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สรุปผลได้ดังนี้

1. นักวิชาการศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีปัญหาในการปฏิบัติงานโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง

2. นักวิชาการศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีปัญหาการปฏิบัติงานด้านงานแผนงานและพัฒนาชนบทโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏว่า ส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นในเรื่องการให้บริการข้อมูลและข่าวสารแก่ประชาชน การยกย่องเชิดชูหน่วยงาน สถานศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาที่มีผลงานดีเด่น การคัดเลือกสถานศึกษาและนักเรียนเพื่อรับรางวัลพระราชทาน และการจัดกิจกรรมพิเศษอื่น ๆ ตามที่จังหวัดมอบหมาย มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย

3. นักวิชาการศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความคิดเห็นโดยรวมเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานด้านงานส่งเสริมการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปรากฏว่า ส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นในเรื่องการจัดตั้งกองทุนสื่อ เนตรนารี หมู่ยุวกาชาด การสนับสนุนโรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์ การส่งเสริมหน่วยงาน เผยแพร่หลักธรรมทางศาสนา และการส่งเสริมการศึกษารองเรียนพระปริยัติธรรม มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย

4. นักวิชาการศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ปรากฏว่า อยู่ในระดับปานกลางทั้งสองด้าน

5. นักวิชาการศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางทั้งสองด้าน

6. นักวิชาการศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีอายุ 41 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ปรากฏว่า อยู่ในระดับปานกลางทั้งสองด้าน

7. นักวิชาการศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ปรากฏว่า อยู่ในระดับปานกลางทั้งสองด้าน

8. นักวิชาการศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีการศึกษาระดับปริญญาโท มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ปรากฏว่า อยู่ในระดับปานกลางทั้งสองด้าน

9. นักวิชาการศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานระหว่าง 3-5 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ปรากฏว่า อยู่ในระดับปานกลางทั้งสองด้าน

10. นักวิชาการศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานระหว่าง 6-10 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ปรากฏว่า อยู่ในระดับปานกลางทั้งสองด้าน

11. นักวิชาการศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 11 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ปรากฏว่า อยู่ในระดับปานกลางทั้งสองด้าน

12. นักวิชาการศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีตำแหน่งก่อนดำรงตำแหน่งนักวิชาการศึกษาเป็นศึกษานิเทศก์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ปรากฏว่า อยู่ในระดับปานกลางทั้งสองด้าน

13. นักวิชาการศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีตำแหน่งก่อนดำรงตำแหน่งนักวิชาการศึกษาเป็นข้าราชการครู มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ปรากฏว่า อยู่ในระดับปานกลางทั้งสองด้าน

14. นักวิชาการศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีตำแหน่งก่อนดำรงตำแหน่งนักวิชาการศึกษาเป็นข้าราชการพลเรือน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ปรากฏว่า อยู่ในระดับปานกลางทั้งสองด้าน

15. นักวิชาการศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทั้งสองด้าน

16. นักวิชาการศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีการศึกษาในระดับต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านงานส่งเสริมการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

17. นักวิชาการศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานโดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

18. นักวิชาการศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีตำแหน่งก่อนดำรงตำแหน่งนักวิชาการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานโดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

19. นักวิชาการศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานด้านงานแผนงานและพัฒนาชนบท ในเรื่องงบประมาณ ไม่เพียงพอ ขาดการตรวจติดตาม ประเมินผล ขาดการประสานงานกับหน่วยงานอื่น และขาดความร่วมมือกับหน่วยงานทางการศึกษา

20. นักวิชาการศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานด้านงานส่งเสริมการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมในเรื่องเกี่ยวกับสถานศึกษาส่งข้อมูลล่าช้าไม่ชัดเจน ขาดงบประมาณสนับสนุน บุคลากรไม่เข้าใจการพัฒนาหลักสูตร และการติดต่อประสานงานไม่ได้รับความสะดวกเท่าที่ควร

21. นักวิชาการศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานด้านงานแผนงานและพัฒนาชนบท ในเรื่องเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอ การบรรจุแต่งตั้งบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถด้านงานวิจัย วัตถุประสงค์ ประเมินผล และสถิติ ตลอดจนการฝึกอบรมสัมมนานักวิชาการศึกษาอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง

22. นักวิชาการศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติงานด้านงานส่งเสริมการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม ในเรื่องควรวินิจฉัยสำนักงานศึกษาธิการอำเภอได้ปฏิบัติงานตามกรอบอย่างเต็มที่ ควรปรับปรุงระบบการประสานงานและการจัดทำเอกสาร ตลอดจนควรจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอ และหาวิธีการเบิกจ่ายเงินและป้องกันการทุจริต

อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่อง ปัญหาการปฏิบัติงานของนักวิชาการศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปราย เป็น 2 ตอน ได้แก่ ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติงาน และการเปรียบเทียบความคิดเห็น เกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติงาน ดังต่อไปนี้

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน มีประเด็นที่น่าจะนำมาอภิปรายเกี่ยวกับ ความคิดเห็นของนักวิชาการศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยรวม เป็นรายด้าน และตามตัวแปรอิสระ ดังต่อไปนี้

1.1 ปัญหาการปฏิบัติงานโดยรวม จากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ปัญหาการปฏิบัติงานของนักวิชาการศึกษาโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักวิชาการศึกษาทุกคนมีความรู้ ความสามารถ ความชำนาญสูง เนื่องจากเป็นตำแหน่งที่บรรจุผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จึงทำให้มองเห็นปัญหาไม่มากและไม่บ่อย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทิพาดี เมฆสุวรรณ (2530 : 10) ซึ่งกล่าวถึงตำแหน่งนักวิชาการศึกษาเป็นตำแหน่งในสายงานที่บรรจุผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าขึ้นไป ซึ่งตำแหน่งเหล่านี้จะไม่กำหนดไว้ว่า ต้องมีความชำนาญ ความเชี่ยวชาญ ความรู้ ความสามารถ และความชำนาญอย่างสูงเฉพาะบุคคล เหมือนตำแหน่งทางวิชาการ

1.2 ปัญหาในการปฏิบัติงานด้านแผนงานและพัฒนาชนบท จากการวิจัยครั้งนี้

พบว่า ปัญหาในการปฏิบัติงานด้านแผนงานและพัฒนาโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ น่าจะเป็นเพราะว่า นักวิชาการศึกษาส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจในนโยบายและแผนงานด้านต่าง ๆ ของส่วนราชการที่สังกัด มีความสามารถในการติดต่อประสานงานเป็นอย่างดี ซึ่งตรงกับลักษณะงานโดยทั่วไปของนักวิชาการศึกษาตามมาตรฐานการกำหนดตำแหน่งที่สำนักงาน ก.พ. กำหนดไว้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิพัฒน์ เกสซ์ชา. 2533 : 17) ซึ่งกล่าวถึงลักษณะงานของนักวิชาการศึกษาที่ต้องปฏิบัติงานเกี่ยวกับการวิเคราะห์ วิจัย และพัฒนาหลักสูตร การวางแผน การบริการและส่งเสริมการศึกษา

1.3 ปัญหาในการปฏิบัติงานด้านงานส่งเสริมการศึกษา การศาสนา และการ

วัฒนธรรม จากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ปัญหาในการปฏิบัติงานด้านงานส่งเสริมการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม มีปัญหาอยู่ระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากนักวิชาการศึกษาส่วนมากปฏิบัติงานตามหน้าที่แต่ละงานเหมือนกันตามหน้าที่ที่ได้รับผิดชอบไม่ว่าความรู้ความสามารถในการจัดทำแผนงาน การบริหารงาน จัดระบบงาน การปรับปรุงนโยบายจึงทำให้การปฏิบัติงานมีปัญหาอยู่ระดับปานกลาง ดังแผนอัตรากาลัง 3 ปี รอบที่ 3 (ปีงบประมาณ 2536-2538) ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของนักวิชาการศึกษาเอาไว้ เพื่อให้สอดคล้องและรองรับงานวิชาการ สำนักงานศึกษาธิการอำเภอตามลักษณะงานสองงาน ยกเว้นในเรื่องการให้บริการข้อมูลและข่าวสารแก่ประชาชน การยกย่อง เชิดชู หน่วยงาน สถานศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาที่มีผลงานดีเด่น การคัดเลือกสถานศึกษาและนักเรียน เพื่อรับรางวัลพระราชทาน และการจัดกิจกรรมพิเศษอื่น ๆ ตามที่จังหวัดมอบหมาย มีปัญหาอยู่ระดับน้อย อาจเป็นเพราะว่านักวิชาการศึกษาระดับนี้ถึงแม้จะมีความจำเป็นในการปฏิบัติงานในหน้าที่ของตนเองเป็นอย่างดี และเพื่อให้งานบรรลุตามเป้าหมาย จึงมีปัญหามีอยู่ระดับน้อย

1.4 ปัญหาในการปฏิบัติงานด้านงานส่งเสริมการศึกษา การศาสนา และการ

วัฒนธรรม จากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า มีปัญหาอยู่ระดับปานกลาง ยกเว้นในเรื่องการจัดตั้ง กองลูกเสือ เนตรนารี หมู่ยุวกาชาด การสนับสนุนโรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์ การส่งเสริมหน่วยงาน เผยแพร่หลักธรรมทางศาสนา และการส่งเสริมการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม

มีปัญหาย่อยในระดับน้อย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักวิชาการศึกษา มีทัศนคติที่ดีในการทำงาน อันจะเป็นผลให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงทำให้มีปัญหาย่อยในระดับน้อย

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติงาน มีประเด็นที่น่าจะนำมาอภิปรายการ เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักวิชาการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติงานดังต่อไปนี้

2.1 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานของนักวิชาการศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า นักวิชาการศึกษาที่มีการศึกษาในระดับต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าในการปฏิบัติงานนักวิชาการศึกษาต้องปฏิบัติงานในลักษณะงานเหมือนกันตามขอบข่ายงานที่กำหนดไว้ในแผนอัตรากำลัง 3 ปี รอบที่ 3 (ปีงบประมาณ 2536-2538) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านงานส่งเสริมการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นักวิชาการศึกษามีความรู้ความสามารถในการจัดทำแผนงาน ควบคุม ตรวจสอบ เสนอแนะวิธีการ แก้ไขปรับปรุงการปฏิบัติงานที่อยู่ในความรับผิดชอบอย่างสม่ำเสมอ

2.2 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานของนักวิชาการศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านงานส่งเสริมการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม จากการวิจัยครั้งนี้พบว่า ในเรื่องเกี่ยวกับสถานศึกษาส่งข้อมูลล่าช้า ไม่ชัดเจน ขาดงบประมาณสนับสนุน บุคลากรไม่เข้าใจการพัฒนาหลักสูตร และการติดต่อประสานงานไม่ได้รับความสะดวกเท่าที่ควร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสำนักงานศึกษาธิการอำเภอขาดการติดต่อ ประสานงาน ประชาสัมพันธ์สำนักงานอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนการถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรแก่บุคลากรหน่วยงานทางการศึกษา

2.3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานของนักวิชาการศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านงานแผนงานและพัฒนาชุมชน จากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า งบประมาณไม่เพียงพอ ขาดการตรวจติดตาม ประเมินผล ขาดการประสานงานกับหน่วยงานอื่น และขาดความร่วมมือกับหน่วยงานทางการศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าไม่มีการประชาสัมพันธ์สำนักงานอย่างต่อเนื่อง ไม่ขอความร่วมมือหน่วยงานอื่น ทำให้เกิดผลเสียหาย และข้อมูลล่าช้า

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ผลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ทำให้ทราบถึงปัญหาในการปฏิบัติงานของนักวิชาการศึกษา สำนักงานศึกษาธิการอำเภอว่ายังขาดความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน ดังนั้นสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ จึงควรจัดฝึกอบรมสัมมนาแก่นักวิชาการศึกษาอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง โดยเฉพาะเรื่องการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการประเมินผลการวิเคราะห์ข้อมูล การแปลความหมายของข้อมูล การจัดเก็บข้อมูล สารสนเทศ เป็นต้น

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษา ควรให้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นจริง ชัดเจน มีการติดต่อประสานงานกับสำนักงานศึกษาธิการอำเภอสม่ำเสมอ และควรมีการเร่งรัดแก้ไขในระบบข้อมูลสารสนเทศให้เป็นปัจจุบัน และทันต่อเหตุการณ์

1.3 ควรจัดให้สำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ได้ปฏิบัติงานตามกรอบงาน ตามที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่ และให้มีโอกาสร่วมกับหน่วยงานที่ปฏิบัติอย่างใกล้ชิดด้วย

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัย

2.1 ควรศึกษาวิจัยค้นคว้าเกี่ยวกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของนักวิชาการศึกษา สำนักงานศึกษาธิการอำเภอ

2.2 ควรศึกษา ค้นคว้า และวิจัยเกี่ยวกับบทบาทความคาดหวังของนักวิชาการศึกษาในการปฏิบัติงานกับหน่วยงานอื่นทั้งภาครัฐและเอกชน

2.3 ควรศึกษาค้นคว้าและวิจัยเกี่ยวกับผลงานทางวิชาการ ตำแหน่งหน้าที่ การงาน และความก้าวหน้า ของนักวิชาการศึกษา สำนักงานศึกษาธิการอำเภอ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมล สุดประเสริฐ. คู่มือเตรียมสอบเป็นเจ้าหน้าที่นักวิชาการศึกษา 3 ภาคความรู้ความสามารถที่ต้องการ. กรุงเทพฯ : พัฒนาหลักสูตร, 2535.
- การสื่อสารแห่งประเทศไทย. รหัสไปรษณีย์ จานแนกตามท้องที่. กรุงเทพฯ : การสื่อสารแห่งประเทศไทย, ม.ป.ป.
- คงเดช บุตรศรี. ระดับการปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. ปรินญาณินท์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2532. อัดสำเนา.
- ทิพาวดี เมฆสวรรค์. "ตำแหน่งวิชาการ : แนวคิดและความมุ่งหมาย," ข้าราชการ. 32(3) : 7 - 15 ; กรกฎาคม 2530.
- บุญลือ ลีอนาม. การปฏิบัติงานพัฒนาชนบทของศึกษาธิการอำเภอในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. ปรินญาณินท์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2536. อัดสำเนา.
- บรรจง ชูสกุลชาติ. "นโยบายพัฒนาสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด/อำเภอ," ใน คู่มือการปฏิบัติงานของผู้ช่วยศึกษาธิการอำเภอ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรไทย, 2532.
- ประมวล พลพาณิชย์. ปัญหาของศึกษาธิการอำเภอในการปฏิบัติงานพัฒนาชนบทตามธรรมชาติของศึกษาธิการอำเภอ เขตการศึกษา 7-8. ปรินญาณินท์ กศ.ม. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2536. อัดสำเนา.
- ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงาน. แผนอัตรากำลัง 3 ปี รอบที่ 2 (ปี 2532 - 2535) สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด/อำเภอ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2533.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2538.

- พิพัฒน์ เกษชชา. บทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังของนักวิชาการศึกษา สำนักงาน
ศึกษาธิการจังหวัด ตามความเห็นของผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ฝ่ายธุรการ และเจ้าหน้าที่
ฝ่ายวิชาการ ในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด. ปริชญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 5.
กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, 2538.
- วันสาด ศรีสุวรรณ. ความต้องการทางการศึกษาเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน
ของนักวิชาการศึกษา สำนักงานศึกษาธิการอำเภอ. ปริชญานิพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2540. อัดสำเนา.
- สงัด จันลา. ปัญหาการบริหารของศึกษาธิการอำเภอตามโครงสร้างใหม่ของสำนักงาน
ศึกษาธิการอำเภอ. ปริชญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.
- สาราญ สาราญรงค์. ปัญหาการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอใน
เขตการศึกษา 7. ปริชญานิพนธ์ กศ.ม. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2535.
อัดสำเนา.
- อดิศร เจริญอริยทรัพย์. สภาพปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินงานด้านข้อมูลสถิติและวางแผน
ด้านบริการและประสานงานและด้านการติดตามและประเมินผลของสำนักงานศึกษาธิการ
อำเภอในเขตการศึกษา 10. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น,
2534. อัดสำเนา.
- อรพินท์ สอนสลั. การศึกษาปัญหาในการวางแผนของผู้บริหารการศึกษาระดับอำเภอใน
เขตการศึกษา 5, 6 และ 7. ปริชญานิพนธ์ กศ.ม. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, 2531. อัดสำเนา.
- Gwaltney, Robert A. "A Model Management Information System for an
Institution of Higher Education," Dissertation Abstracts
International. 43(5) : 1367-A ; November, 1982.

- Kerjcie, Robert V. and Daryle W. Morgan. "Determining Sample Size for Research Activities," in Journal for Education and Psychological Measurement. 30 : 607 - 610 ; November, 1970.
- Leonard, D. Reaching the Peasant Farmer : Organization Theory and Practice in Kenya. Chicago : The University of Chicago Press, 1977.
- Mead, J.H. Decentralization of Government Administration. Dar-Es-Salam : IDS, 1980.
- Welch, John Joseph. "The Leadership Style of the Massachusetts School Superintendents," Dissertation Abstracts International. 43(2) : 335-A ; August, 1982.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถาม
หนังสือขอความอนุเคราะห์

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถาม

1. รองศาสตราจารย์ ดร.สุนทร รัตตบรรเทา ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร
2. อาจารย์วรธรรม คำพ้อ ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิตร ทองชั้น สำนักทดสอบทางการศึกษาและ
จิตวิทยา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร

ที่ ทม 1007/5125

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

16 ตุลาคม 2540

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นายสุชินดิษฐ์ หลักคำ เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้นี้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้าเพื่อทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง ปัญหาในการปฏิบัติงานของนักวิชาการศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ

ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

รศ.ดร.สุนทร โคตรบรรเทา

ประธาน

อ.วรธรรม คำพอง

กรรมการ

สิ่งที่นิสิตฯขอความอนุเคราะห์ คือ ขอหนังสือราชการเพื่ออำนวยความสะดวกในการขอความ
ร่วมมือจากนักวิชาการศึกษา สำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอบแบบ
สอบถามในระหว่างเดือนตุลาคม-พฤศจิกายน 2540 เพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณ
ในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใดๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวศิริยุภา พูลสุวรรณ)

รักษาราชการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 2584119

ภาคผนวก ข

แบบสอบถามสำหรับการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

ปัญหาในการปฏิบัติงานของนักวิชาการศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ

ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบปัญหาในการปฏิบัติงานของนักวิชาการศึกษา แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ปัญหาในการปฏิบัติงานของนักวิชาการศึกษา แบ่งออกเป็น 2 งาน ได้แก่ งานแผนงานและพัฒนาชุมชน และงานส่งเสริมการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หน้าข้อความที่เป็นจริง

1. อายุ

1. () ต่ำกว่า 30 ปี

2. () 31 - 40 ปี

3. () 41 ปีขึ้นไป

2. ระดับการศึกษา

1. () ปริญญาตรี

2. () ปริญญาโท

3. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

1. () 3 - 5 ปี

2. () 6 - 10 ปี

3. () 11 ปีขึ้นไป

4. ตำแหน่งก่อนเข้าสู่ตำแหน่งนักวิชาการศึกษา

1. () ศึกษาพิเศษ
2. () ข้าราชการครู
3. () ข้าราชการพลเรือน

ตอนที่ 2 ปัญหาในการปฏิบัติงานของนักวิชาการศึกษาใน 2 งาน คือ งานแผนงานและพัฒนา
ชุมชน กับงานส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

คำชี้แจง ข้อความต่อไปนี้เป็นปัญหาในการปฏิบัติงานของนักวิชาการศึกษา สังกัดสำนักงาน
ศึกษาธิการอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ขอให้ท่านพิจารณาว่าแต่ละข้อ
ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากน้อยเพียงใด แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง
ที่ตรงกับความเป็นจริงสำหรับตัวท่านตามความหมายดังนี้

- 1 หมายถึง ปัญหาน้อยมาก
- 2 หมายถึง ปัญหาน้อย
- 3 หมายถึง ปัญหาปานกลาง
- 4 หมายถึง ปัญหามาก
- 5 หมายถึง ปัญหามากที่สุด

ข้อ	ปัญหาในการปฏิบัติงาน	ระดับของปัญหา				
		5	4	3	2	1
	<u>ด้านงานแผนงานและพัฒนาชนบท</u>					
1	การสำรวจ รวบรวม และจัดเก็บข้อมูลสถิติทางการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม.....	...	...	...	...	...
2	การจัดระเบียบข้อมูลเป็นหมวดหมู่.....	...	...	...	...	...
3	การประมวลผล วิเคราะห์ข้อมูล การจัดทำดัชนีทางการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม.....	...	...	...	...	...
4	การนำเสนอข้อมูล สารสนเทศ.....	...	...	...	...	...
5	การวิเคราะห์งานการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม...	...	...	...	...	...
6	การวิเคราะห์นโยบายและแผนงาน/โครงการ.....	...	...	...	...	...
7	การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม ประจำปีของอำเภอ.....	...	...	...	...	...
8	การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา การศาสนา และ การวัฒนธรรมอำเภอ/ตำบล.....	...	...	...	...	...
9	การจัดทำแผนบริหารงบประมาณประจำปีของอำเภอ.....	...	...	...	...	...
10	การจัดทำแผนพัฒนากีฬาอำเภอประจำปี.....	...	...	...	...	...
11	การประสานงานการปฏิบัติงานตามแผนงาน/โครงการ.....	...	...	...	...	...
12	การติดตามผลการปฏิบัติงานตามนโยบายเร่งด่วนของกระทรวง ศึกษาธิการและของรัฐบาล.....	...	...	...	...	...
13	การติดตามผลงานการปฏิบัติงานตามโครงการพิเศษของ กระทรวงศึกษาธิการ.....	...	...	...	...	...

ข้อ	ปัญหาในการปฏิบัติงาน	ระดับของปัญหา				
		5	4	3	2	1
14	การให้บริการข้อมูลและข่าวสารแก่ประชาชน.....	...	...	...	...	...
15	การจัดกิจกรรมการกีฬาและนันทนาการแก่ประชาชนในชนบท....	...	...	...	...	...
16	การจัดกิจกรรมส่งเสริม เผยแพร่ และอนุรักษ์ศิลปะและ วัฒนธรรมอำเภอ.....	...	...	...	...	...
17	การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และวินัยของเยาวชน.....	...	...	...	...	...
18	การยกย่องเชิดชูเกียรติ หน่วยงาน สถานศึกษา และบุคลากร ทางการศึกษาที่มีผลงานดีเด่น.....	...	...	...	...	...
19	การคัดเลือกโรงเรียนและนักเรียนเพื่อรับรางวัลพระราชทาน..	...	...	...	...	...
20	การจัดกิจกรรมพิเศษอื่น ๆ ที่จังหวัดมอบหมาย.....	...	...	...	...	...
	<u>ด้านส่งเสริมการศึกษา การศาสนา และวัฒนธรรม</u>					
1	การพัฒนา การปรับปรุงหลักสูตรให้เป็นหลักสูตรท้องถิ่น.....	...	...	...	...	...
2	ทักษะในการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ การสอน.....	...	...	...	...	...
3	ความรู้ในการวิจัยทางการศึกษา.....	...	...	...	...	...
4	ความรู้ในการประเมินผลทางการศึกษา.....	...	...	...	...	...
5	ทักษะในการบริหารทางการศึกษา.....	...	...	...	...	...
6	ความรู้ในการแนะแนว.....	...	...	...	...	...
7	การสนับสนุนโรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์.....	...	...	...	...	...
8	การส่งเสริมการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม.....	...	...	...	...	...
9	การส่งเสริมหน่วยเผยแผ่หลักธรรมทางศาสนา.....	...	...	...	...	...

ข้อ	ปัญหาในการปฏิบัติงาน	ระดับของปัญหา				
		5	4	3	2	1
10	การขออนุญาตสร้าง ตั้ง รวม ย้าย ยุบเลิกวัด และยกวัดร้าง เป็นวัดที่มีพระสงฆ์.....					
11	การเผยแพร่เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม.....					
12	การวิจัยทางด้านวัฒนธรรม.....					
13	การส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่น.....					
14	การจัดตั้งศูนย์วัฒนธรรมอำเภอ.....					
15	การจัดตั้งสภาวัฒนธรรมอำเภอและสภาวัฒนธรรมตำบล.....					
16	การอนุรักษ์โบราณสถาน โบราณวัตถุ.....					
17	การจัดทำแผนพัฒนากีฬา.....					
18	การจัดตั้งศูนย์ฝึกกีฬาอำเภอ.....					
19	การส่งเสริมการเล่นกีฬา กีฬากระหว่างโรงเรียน.....					
20	การจัดตั้งกองลูกเสือ เนตรนารี หมู่ยุวกาชาด.....					

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานของนักวิชาการศึกษา

สังกัดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

3.1 งานแผนงานและพัฒนาชนบท

3.1.1 ปัญหา.....

.....

3.1.2 ข้อเสนอแนะ.....

.....

3.2 งานส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

3.2.1 ปัญหา.....

.....

3.2.2 ข้อเสนอแนะ.....

.....

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือ

ผู้วิจัย

ภาคผนวก ก

รายชื่อจังหวัดและอำเภอที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

รายชื่อจังหวัดที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

1. จังหวัดกาฬสินธุ์
2. จังหวัดขอนแก่น
3. จังหวัดชัยภูมิ
4. จังหวัดนครพนม
5. จังหวัดนครราชสีมา
6. จังหวัดบุรีรัมย์
7. จังหวัดยโสธร
8. จังหวัดร้อยเอ็ด
9. จังหวัดเลย
10. จังหวัดสกลนคร
11. จังหวัดสุรินทร์
12. จังหวัดหนองคาย
13. จังหวัดหนองบัวลำภู
14. จังหวัดอุดรธานี
15. จังหวัดอุบลราชธานี

กลุ่มตัวอย่าง จานนตามอำเภอ

อำเภอ	กลุ่มตัวอย่าง
1. <u>จังหวัดกาฬสินธุ์</u>	
1.1 เมืองกาฬสินธุ์	2
1.2 กมลาไสย	2
1.3 กุฉินารายณ์	2
1.4 เขาวง	2
1.5 คาม่วง	2
1.6 ท่าคันโท	2
1.7 นามน	2
รวม	14
2. <u>จังหวัดขอนแก่น</u>	
2.1 เมืองขอนแก่น	2
2.2 กระนวน	2
2.3 เขาส่วนกลาง	2
2.4 ชนบท	2
2.5 ชุมแพ	2
2.6 น้ำพอง	2
2.7 บ้านไผ่	2
2.8 บ้านฝาง	2

อำเภอ	กลุ่มตัวอย่าง
2.9 เปือยน้อย	2
2.10 พล	2
รวม	20
3. <u>จังหวัดชัยภูมิ</u>	
3.1 เมืองชัยภูมิ	2
3.2 เกษตรสมบูรณ์	2
3.3 แก่งคร้อ	2
3.4 คอนสาร	2
3.5 จัตุรัส	2
3.6 คอนสวรรค์	2
3.7 เทพสถิตย์	1
รวม	13
4. <u>จังหวัดนครพนม</u>	
4.1 เมืองนครพนม	2
4.2 ท่าอุเทน	2
4.3 ธาตุพนม	2
4.4 นาแก	2

อำเภอ	กลุ่มตัวอย่าง
4.5 นาหว้า	1
รวม	9
5. <u>จังหวัดนครราชสีมา</u>	
5.1 เมืองนครราชสีมา	2
5.2 แก้งสนามนาง	2
5.3 ขามทะเลสอ	2
5.4 ขามสะแกแสง	2
5.5 คง	2
5.6 ครบุรี	2
5.7 จักราช	2
5.8 ชุมพวง	2
5.9 โชคชัย	2
5.10 ด่านขุนทด	2
5.11 บัวใหญ่	2
5.12 ประทาย	2
5.13 เสิงสาง	1
รวม	25

อำเภอ	กลุ่มตัวอย่าง
6. <u>จังหวัดบุรีรัมย์</u> 6.1 เมืองบุรีรัมย์ 6.2 กระสัง 6.3 คูเมือง 6.4 นาโพธิ์ 6.5 นางรอง 6.6 บ้านกรวด 6.7 พุทไธสง 6.8 ลำปลายมาศ 6.9 ละหานทราย 6.10 สตึก	2 2 2 2 2 2 2 2 2 2
รวม	20
7. <u>จังหวัดยโสธร</u> 7.1 เมืองยโสธร 7.2 คำเขื่อนแก้ว 7.3 ป่าดั่ว 7.4 มหาชนะชัย	2 1 1 2
รวม	6

อำเภอ	กลุ่มตัวอย่าง
8. <u>จังหวัดร้อยเอ็ด</u> 8.1 เมืองร้อยเอ็ด 8.2 เกษตรวิสัย 8.3 จตุพัตร์นิมาน 8.4 จังหาร 8.5 ราชบุรี 8.6 ปทุมรัตน์ 8.7 พนมไพร 8.8 โพนทอง 8.9 เมยวดี	2 2 2 2 2 2 2 2 1
รวม	17
9. <u>จังหวัดเลย</u> 9.1 เมืองเลย 9.2 เชียงคาน 9.3 ด่านซ้าย 9.4 ภูกระดึง 9.5 ภูเรือ 9.6 ภูหลวง	2 2 2 2 2 2
รวม	12

อำเภอ	กลุ่มตัวอย่าง
10. จังหวัดสกลนคร 10.1 เมืองสกลนคร 10.2 กุสุมาลย์ 10.3 พรรณานิคม 10.4 พังโคน 10.5 วานรนิวาส 10.6 วาริชภูมิ 10.7 สว่างแดนดิน 10.8 อากาศอำนวย	 2 2 2 2 2 2 2 1
รวม	15
11. จังหวัดสุรินทร์ 11.1 เมืองสุรินทร์ 11.2 กาบเชิง 11.3 จอมพระ 11.4 รัตนบุรี 11.5 ศรีณรงค์ 11.6 สังขะ	 2 2 2 2 2 1
รวม	11

อำเภอ	กลุ่มตัวอย่าง
12. <u>จังหวัดหนองคาย</u>	
12.1 เมืองหนองคาย	2
12.2 ไร่ผิ้วย	2
12.3 เซกา	2
12.4 ศรีเชียงาม	2
12.5 บึงโขงหลง	2
12.6 ไร่ผิ้วย	2
รวม	12
13. <u>จังหวัดหนองบัวลำภู</u>	
13.1 เมืองหนองบัวลำภู	2
13.2 โนนสัง	2
13.3 ศรีบุญเรือง	2
รวม	6
14. <u>จังหวัดอุดรธานี</u>	
14.1 เมืองอุดรธานี	2
14.2 กุมภวาปี	2
14.3 บ้านฝื่อ	2
14.4 นาเยีย	2

อำเภอ	กลุ่มตัวอย่าง
14.5 พนองวัวขอ	2
14.6 กุดจับ	2
14.7 บ้านดุง	2
14.8 เพ็ญ	2
รวม	16
15. <u>จังหวัดอุบลราชธานี</u>	
15.1 เมืองอุบลราชธานี	2
15.2 เขมราฐ	2
15.3 เขื่องาน	2
15.4 รางเจียม	2
15.5 เดชอุดม	2
15.6 ตระการพืชผล	2
15.7 น้ำยืน	2
15.8 บุญศรี	2
15.9 พิบูลมังสาหาร	2
15.10 ม่วงสามสิบ	2
รวม	20
รวมทั้งสิ้น	211

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นายสุชินดิษฐ์ หลักคำ
 เกิด วันพฤหัสบดีที่ 12 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2501
 สถานที่เกิด บ้านเลขที่ 28 หมู่ที่ 3 บ้านนุ่งหวาย ตำบลสงเปือย
 อำเภอคำชะอี จังหวัดร้อยเอ็ด 35110
 ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 547 หมู่ที่ 12 บ้านโนนภูดิน ซอยเศรษฐกิจ ถนนเทศบาล
 ตำบลสามแยก อำเภอเลิงนกทา จังหวัดร้อยเอ็ด 36120 โทร. 045-781045
 ที่ทำงาน สำนักงานศึกษาธิการอำเภอเลิงนกทา ถนนขยางกูร อำเภอเลิงนกทา
 จังหวัดร้อยเอ็ด 35120 โทร.045-781342

ประวัติการศึกษา

พ.ศ.2511 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านนุ่งหวาย ตำบลสงเปือย
 อำเภอคำชะอี จังหวัดร้อยเอ็ด
 พ.ศ.2514 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 โรงเรียนบ้านสงเปือย ตำบลสงเปือย
 อำเภอคำชะอี จังหวัดร้อยเอ็ด
 พ.ศ.2517 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนศรีธรรมวิทยา
 อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด
 พ.ศ.2520 ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา วิทยาลัยครูอุบลราชธานี
 อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี
 พ.ศ.2524 ประกาศนียบัตรพิเศษครูมัธยม ศึกษาด้วยตนเอง
 พ.ศ.2530 การศึกษามหาบัณฑิต (การประถมศึกษา)
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กรุงเทพฯ
 พ.ศ.2541 การศึกษามหาบัณฑิต (การศึกษาผู้ใหญ่)
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กรุงเทพฯ

ประวัติการทำงาน

- พ.ศ.2522 ครู 1 ระดับ 1 โรงเรียนบ้านนุ่งหวาย
อำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร
- พ.ศ.2524 ครู 1 ระดับ 2 โรงเรียนบ้านนุ่งหวาย
อำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร
- พ.ศ.2526 ครู 2 ระดับ 3 โรงเรียนบ้านนุ่งหวาย
อำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร
- พ.ศ.2528 อาจารย์ 1 ระดับ 4 โรงเรียนบ้านนุ่งหวาย
อำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร
- พ.ศ.2534 อาจารย์ 1 ระดับ 5 โรงเรียนบ้านนุ่งหวาย
อำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร
- พ.ศ.2535 ลาออกจากราชการเพื่อลงสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
จังหวัดยโสธร
- พ.ศ.2535 ขอลับรรจุเข้ารับราชการใหม่ ตำแหน่ง อาจารย์ 1 ระดับ 5
โรงเรียนบ้านเวินชัยคุรุราษฎร์อุบลมิ่ง สบอ.มหาชนะชัย จังหวัดยโสธร
- พ.ศ.2535 นักวิชาการศึกษา 5 สำนักงานศึกษาธิการอำเภอเลิงนกทา จังหวัดยโสธร
- พ.ศ.2540 นักวิชาการศึกษา 6 สำนักงานศึกษาธิการอำเภอเลิงนกทา จังหวัดยโสธร

**ปัญหาในการปฏิบัติงานของนักวิชาการศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ**

**บทคัดย่อ
ของ
สุจินดิษฐ์ หลักคำ**

**เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่
พฤษภาคม 2541**

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัญหาในการปฏิบัติงานของนักวิชาการศึกษา สำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ใน 2 งาน ได้แก่ งานแผนงาน และพัฒนาชนบท และงานส่งเสริมการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม เพื่อเปรียบเทียบ ปัญหาในการปฏิบัติงาน โดยจำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน ตำแหน่งก่อนเข้าสู่ตำแหน่งนักวิชาการศึกษา และเพื่อรวบรวมปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ ปัญหาในการปฏิบัติงานของนักวิชาการศึกษา สำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักวิชาการศึกษา สำนักงานศึกษาธิการอำเภอ จำนวน 201 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอนและอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าห้าระดับ ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที่ การทดสอบค่าเอฟ และวิธีของนิวแมน-คูลส์

ผลการวิจัยสำคัญ สรุปได้ดังนี้

1. นักวิชาการศึกษา สำนักงานศึกษาธิการอำเภอ มีปัญหาในการปฏิบัติงานโดยรวม และเป็นรายด้านทั้งสองด้านอยู่ในระดับปานกลาง
2. นักวิชาการศึกษา สำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานทั้งสองด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. นักวิชาการศึกษาที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านงานแผนงานและพัฒนาชนบทแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านงานส่งเสริมการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. นักวิชาการศึกษา สำนักงานศึกษาธิการอำเภอที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานทั้งสองด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. นักวิชาการศึกษา สำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ที่มีตำแหน่งก่อนดำรงตำแหน่ง นักวิชาการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานทั้งสองด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. นักวิชาการศึกษา สำนักงานศึกษาธิการอำเภอ มีความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับ ปัญหาในเรื่องงบประมาณไม่เพียงพอ ขาดการติดตามและประเมินผล ขาดการประสานงานกับหน่วยงานอื่น สถานศึกษาส่งข้อมูลล่าช้า และบุคลากรไม่เข้าใจการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น

7. นักวิชาการศึกษา สำนักงานศึกษาธิการอำเภอ มีข้อเสนอแนะที่สำคัญว่า ควรให้ สำนักงานศึกษาธิการอำเภอได้ปฏิบัติงานตามกรอบอย่างเต็มที่ ควรจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอ ควรบรรจุแต่งตั้งบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถด้านงานวิจัย วัสดุ และประเมินผล ควรจัดฝึกอบรมและสัมมนานักวิชาการศึกษาอย่างน้อยปีละสองครั้ง และควรปรับปรุงระบบการประสานงาน และการจัดทำเอกสาร

PROBLEMS IN WORK PERFORMANCE OF EDUCATIONAL TECHNICIANS
IN DISTRICT EDUCATION OFFICES IN THE NORTHEAST

AN ABSTRACT

BY

SUCHINNADIT LAKHAM

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Adult Education
at Srinakharinwirot University

May 1998

The purposes of this research were to study problems in work performance of educational technicians in district education offices in the Northeast in two aspects: planning and rural development, and educational, religious, and cultural promotion ; and to compare problems in work performance as classified by age, educational level, work experience, and position before becoming educational technician of the educational technicians in district education offices in the Northeast.

The sample used in this research were 201 educational technicians in district education offices in the Northeast, derived through the Stratified and simple random sampling techniques. The instrument used for collecting the data was the five-point-rating-scale questionnaire, constructed by the researcher. The statistics used for analyzing the data were percentage, mean, standard deviation, t-test, F-test, and Newman-Keuls' Method.

The main research findings were summarized as follows:-

1. The educational technicians in district offices had problems in work performance as a whole and both individual aspects at a moderate level.
2. The educational technicians in district education offices with different ages had problems in work performance in both aspects with statistically significant difference at the .05 level.
3. The educational technicians in district education offices with different educational levels had problems in work performance in the planning and rural development aspect with no statistically

significant difference, but in the educational, religious, and cultural promotion aspect with statistically significant difference at the .05 level.

4. The educational technicians in district education offices with different work experiences had problems in work performance in both aspects with statistically significant difference at the .05 level.

5. The educational technicians in district education offices with different positions before becoming educational technician had problems in work performance in both aspects with statistically significant difference at the .05 level.

6. The educational technicians in district education offices had additional problems on insufficient budget, lacking follow-up and evaluation, lacking coordination with other agencies, educational institutions delaying in sending data and statistics, and the staff failing to understand how to develop local curriculums.

7. The educational technicians in district education offices had important suggestions that district education offices be allowed to work in line with the framework in full extent, budget be sufficiently allocated, qualified personnel with knowledge of research, measurement and evaluation be recruited, training and seminar events be held for the educational technicians at least twice a year, and systems of coordination and document production be improved.